

eBook of Kardinalens frieri: En fågelhistoria

Title: Kardinalens frieri: En fågelhistoria

Author: Gene Stratton-Porter

Translator: Ernst Lundquist

Release date: October 22, 2016 [eBook
#53343]

Language: Swedish

Credits: Produced by Eva Eriksson and the
Online Distributed
Proofreading Team at
<http://www.pgdp.net>

Kardinalens frieri

En fågelhistoria
av Gene Stratton-Porter
Förf. till „Drömflickan” o „Laddie”
Fahlcrantz & Co/Stockholm

---

[3]

KARDINALENS
FRIERI

EN FÅGELHISTORIA
AV
GENE STRATTON-PORTER
FÖRF. TILL »DRÖMFLICKAN» OCH
»LADDIE»

ÖVERSÄTTNING AV ERNST LUNDQUIST

STOCKHOLM
FAHLCRANTZ & C:o.

[4]

STOCKHOLM 1915
A.-B. FAHLCRANTZ' BOKTRYCKERI

FÖRSTA KAPITLET.

Kardinalfågeln flög av och an i apelsinträdgården och sökte mask till sin frukost; då och då gungade han på grenarna och sände ut sitt uppmuntringsrop — »Good cheer!» — till människorna. Hans sång jublade av glädje, ty det var hans festdagar, hans lektid. Hela den sydländska världen var full av strålände solsken, granna blommor, en rikedom av frukt, myriader insekter — och aldrig ett dyft att göra utom att bada, kalasa och vara lycklig. Icke underligt då, att hans sång var en profetia om gott mod för framtiden, ty hela hans förflutna var idel lycka.

Kardinalfågeln var bara årsgammal, men ändå fladdrade hans tofs högt, hans skägg var krusigt och svart, och han var ett riktigt under i fråga om storlek och färg. Äldre[6] hannar av hans familj, som hade flyttat många gånger, föreföllo små bredvid honom, och fjäderskrudar, som fällts år efter år, sågo färglösa ut i jämförelse med hans. Det var som

om ett klappande hjärta av eld fladdrat förbi, då han kom flygande genom fruktträdgården.

Förra våren hade kardinalfågeln krupit ur ägget norrut, i Limberlost, fåglarnas paradiset. Där breda sig tusentals acres svart myrmark under sommarsol och vintersnö. Där finnas mörka pölar av grumligt vatten, små dalbottnar och kärrmark, som höjt sig. Skogsjättar resa sig mot skyn eller ligga, täckta med sammetslent slam, multnande i solfläckiga gölar, och busksnåren äro nästan ogenomträngliga.

Träsket liknar ett stort middagsbord för fåglar. Vilda vinrankor klättra upp i toppen av de högsta träd, breda ut sig som parasoller över grenarna, och deras festoner av vajande skott gunga som silkesfransar för vindarnas lek. Fåglarna lata sig i skuggan, skala av bark, samla torra klängen till byggmaterial[7] för sina nästen och kalasa på de sura druvorna. De slå ned i snattrande svärmar över de vilda körsbärsträden och överlasta sina krävor med röda hagtornsbär, vilda plommon, björnbär och papajer. Brakvedsträden, som kanta kärren, dra till sig flockar, som söka bär, och träskets starrgräs och örter tyngas ner av fröjägare. Dyn myllrar av mask, och hela

moraset flammar av blommor, vilkas färg och doft locka myriader insekter och fjärilar.

Trädkrypore stoltsera med rött och guld från trädtopparna, och mjödhumlor och kolibris hjälpas åt att plundra blommornas fyllda honungsgömmen. Luften omkring de vilda plommon- och rödtjörnsträden vibrerar av millioner vildbins vingfladder, och flugsnapparna frossa glupskt. Kärrets stinkande dunster locka insekter i svärmar, och flugsnapparna vingla och kasta sig i luften under jakten efter dem.

Varje ihåligt träd hyser sin koloni av flädermöss. Ormar sola sig i snåren. Vattendjuren dra efter sig glittrande, krusigt[8] kölvatten, då de simma över gölarna. Sköldpaddor välta sig klumpigt ner från trädstockarna. Grodorna göra behagfulla hopp från pöl till pöl. Allt vad som har hemortsrätt i denna del av landet — underjordiska, krypande eller bevingade varelser — finns i Limberlost; men framför allt är det ett favorittillhåll för fåglar.

Prydliga gröna Sylviaarter bygga bo i dess trädtoppar, och rödögda grönsparvar välja sin bostad längre ner. Det är hemvist för

klockfåglar, finkar och trastar. Där finnas svärmar av koltrastar, risfåglar och kråkor. Nötskrikor och härmtrastar gräla ständigt, och gärdsmygar sladdra oavbrutet. Gyllingarna hänga sina börsliknande bon på grenarna och hålla tillsammans med Tanagrafinkarna picknick på mullbär och insekter. Om kvällen ila hökar fram på tysta vingar; nattskärrorna uppstämma sina klagande läten, som de hålla på med till långt in på natten, och ugglorna frossa i månljus och rikt byte. I dagningen väcka rödhakesångarna varje ny dags ekon med sin maning: »Cheer up!» och[9] litet senare hjula stora, svarta gamar fram över molnens rike eller hänga där som frusna smutsstänk, spejande över Limberlost och den omgivande trakten efter föda. Rödrummens olåt höres hela dagen, men den överröstas av den blåa hägerns gnisslande läte, då han slår alla grodhjärtan med skräck, medan de enstaka skriken från en vilsekommen lom, som skilt sig från sin flock under flyttningen norrut, fylla träsket med klagande ljud.

Mellan Limberlosts trädtoppar fladdra fåglar, vilkas färg är mera lysande än de grannaste blommors, som lyfta sina ansikten mot ljuset och luften. Tjärnets näckrosor äro ej så vita

som de hägrar, som fiska mellan dem. Den yppigaste kvist av gullris är ej så färgstark som det blänkande guldets på gyllingens bröst, då han gungar på den. Skrikorna äro blåare än svärds-liljebädden, varöver de flaxa under gutturalt snatter. Finkarna ha vackrare purpurfärg än järnörten. För varje fläck lysved, som flammar i Limberlost, är det en kardinalfågel, som glöder ännu rödare i en buske över den. De äro kanske inte[10] talrikare än andra fåglar, men deras lysande färg och deras oförskräckta benägenhet att alltid hålla sig framme göra, att det förefaller så.

Kardinalfågeln hade kläckts ut i ett snår av vildros- och björnbärsbuskar. Hans far var en seg gammal änkling med mycken erfarenhet och skiftande lynne. Han var den störste och stridslustnaste rödfinken i Limberlost och regerade obesträtt som kung över sitt släkte. Trastar, kungsfåglar och törnskator höllo sig långt ifrån honom, och ej ens de alltid pratsjuka nötskrikorna voro tillräckligt modiga att uppträda som hans motståndare. Några dagar efter det han sist blivit änkling fick han se en vacker, fyllig ung hona, och hon fjättrade så hans blickar, att han ej lämnade henne

någon ro förrän hon tillät hans smekningar och bar den första kvisten till deras bo i rosenhäcken. Hon var mycket stolt över att bli maka till kungen i Limberlost, och om hon djupt i sitt hjärta kände en flyktig rädsla för sin höge[11] herre, visade hon det ej, ty hon var själv en välväxt fågel med vackra fjädrar.

Hon valde sin bostad med en konstnärs öga och en erfaren bobyggares goda omdöme. Det skulle bli svårt för ormar och ekorrar att tränga igenom detta törnsnår. De vita körsbärsblommorna hade knappast slutat locka till sig en svärm av insekter, förrän rosornas ljuva doft kallade dem tillbaka; då de hade vissnat, mognade stora blanka nypon inom räckhåll och drogo till sig matfriare. Hon byggde med långt mer än vanlig omsorg. Det var ett vackert näste, inte på långt när så löst och bräckligt som hela hennes släkts där ute i myren. Det var ett tydligt försök till bågareform, och det var verkligen prydligt kantat med torra blad av mjukt starrgräs. Men det var då hon lade sitt första ägg, som kardinaldrottningen skördade ovansklig ära. Hon var en vacker, kraftig fågel full av kärlek och lycka över sitt första djärva försök att bygga bo, och hon överträffade till den grad

sig själv vid detta tillfälle, att hon hade[12] svårt för att övertyga någon, att hon hade hedern av resultatet.

Hon nödgades verkligen lyfta näbb och vingar mot sin make till försvar för detta ägg, ty det var så ovanligt stort, att han med knapp nöd kunde övertygas om, att ej någon lömsk rackare av det befjädrade släktet hade smugit sig in dit och värpt det i hennes frånvaro. Kungen var alldeles säker på, att det var något galet med ägget och ville vältra ut det ur nästet, men drottningen stod på sig och kämpade tappert för dess försvar. Hon ökade ytterligare deras framtidsutsikter genom att värpa tre ägg till. Nu fick kungen klart för sig, att hon var en högst märkvärdig fågel, och gav sig ut på lustfärd; men hon grep sig an med att ruva, innerligt glad och belåten.

Under alla de långa dagarna, då hettan blev svår och kungen visade en allt utom överdriven omsorg om hennes aptit och bekvämlighet, värmde hon de fyra äggen med sin kropp och väntade tåligt. Det stora ägget var hennes skatt. Det pysslade hon[13] om alltjämt. Många gånger om dagen vände hon det; och alltid kände hon mot sitt bröst den särskilda tryckning, som skilde det från de

andra. Det var naturligtvis det första, som kläcktes ut, och drottningen kände, att hon hade full ersättning för sin möda, även om alla de andra slog fel: ty detta ägg pep med ett ljudeligt pip, och innan silkesdunet ännu var riktigt torrt på den stora terracottafärgade kroppen, reste kardinalungen sig och begärde eftertryckligt mat.

Kungen kom för att se på honom och erkände sig genast övervunnen. Han var far till många lovande kardinaler, men aldrig hade han sett maken. Han satte alla Limberlosts ekon i rörelse med sin jublande glädje. Han var ständigt på jakt efter de mognaste bär och frön. Han matade denna unge från morgon till kväll, och aldrig kom han med mat utan att finna honom stående ovanpå de andra och ropande efter mera. Drottningen var precis lika stolt över honom och lika dåraktig i sitt avgudereri, men hon höll noggrann räkning och gav de andra maskar[14] i tur och ordning. Det var ovanligt vackra ungar, men vad har väl en vacker unge för utsikter i en familj, där det finns ett underbarn? Kardinalen var lika stor som två av de andra ungarna och så röd, att till och med hans dun tycktes vara doppat i

purpur; hans skinn och till och med hans fötter voro röda.

Han var den förste, som klättrade upp på nästets kant, och den förste, som hoppade ut på en kvist. Han överraskade sina föräldrar med att hitta en mask och flög så långt under sin första utflykt, att hans tillbedjande mor nästan fick kramp av oro, att hans styrka skulle svika honom, så att han föll ner i kärret och blev offer för en gammal hungrig sköldpadda. Men han kom oskadd tillbaka; och kungen var så belåten, att han for efter ett ovanligt moget bär åt honom, satte sig på en kvist framför honom och gav honom hans första språklektion. Kardinalen kunde naturligtvis säga »pi» och »tji», då han bräckte sitt skal; men kungen lärde honom att pipa korrekt och med uttryck, och[15] den dagen fick han veta, att manliga medlemmar av kardinalfamiljen alltid ropa »tjip» och de kvinnliga »tjok». Han lärde sig i själva verket så fort och var på det hela taget så uppmärksam, att innan kungen ansåg klokt att ge honom nästa lektion, fann han honom sittande på en gren med sluten näbb och svällande strupe, sysselsatt med att på egen hand öva sig med familjens rop: »Yitt! Yitt! Yitt!» — »Hir! Hir! Hir!» och »Tjir!

Tjir! Tjir!» Detta gjorde kungen så förtjust, att han visslade dem om och om igen och hjälpte sin unge allt vad han kunde.

Han var så stolt över honom, att han samma kväll gav honom hans första lektion i att stoppa in sitt huvud ordentligt och somna ensam. Om några dagar, då han var säker på hans vingstyrka, gav han honom undervisning i att flyga. Han lärde honom att breda ut sina vingar och segla långsamt från träd till träd; att flyga i korta, brutna kurvor för att undgå en jägares sikte; att vända tvärt i luften och snabbt pila efter ett[16] flygfä eller en fiende. Han lärde honom den rätta vinkeln att möta stark blåst och att han alltid skulle möta ett ösregn med huvudet först, så att vattnet rann med fjädern.

Hans första badlektion var en avgjord succés. Kardinalen var lika förtjust i vatten som en and. Han badade, plaskade och väsnades, tills hans mor blev nästan utom sig av rädsla för att han kunde locka dit en vattenorm eller en sköldpadda; men någon fruktan ingick ej i hans anläggning. Han lärde sig att torka, ordna och glätta sina fjädrar och visade en så märkvärdig ambition att hålla sig ren och obefläckad, att han, ehuru bara en unge, redan

var en i högsta grad lovande fågel och många av Limberlosts befordrade invånare kommo för att göra hans bekantskap.

Sedan tog kungen honom med sig på en långfärd runt omkring myren och lärde honom konsten att välja ut lämpliga platser att söka mask på; hur han skulle söka bladlöss och ätliga sniglar under löven; vilka bär som voro goda och ofarliga, och vilka slags[17] örter som hade de flesta och bästa fröna. Han lärde honom att ta rätt på små stenar att mala sin föda med och hur han skulle vässa och polera sin näbb.

Sedan grep han sig an med de viktiga musiklektionerna och lärde honom vissla, sjunga och drilla: »Good cheer! Good cheer!» sjöng kungen före. »Co cheer!» härmade kardinalen. Dessa sånger voro endast skolövningar, men det var ett djup och en volym i hans röst, som utlovade framtida storhet, då han hunnit utveckla sig och erfarenheten väckt hans känsla. Han var en ypperlig musiker för sin ålder.

Han blev snart så duktig att sköta sig själv, flyga och skaffa föda och blev så stor och försigkommen, att han gjorde talrika utflykter

på egen hand i Limberlost; och hans storlek var så imponerande och hans sätt så utmanande, att ingen gjorde honom något för när. Kungens regering hotade i själva verket att snart ta slut, men om han var rädd för det, visade han det åtminstone icke, och hans stolthet över sin underbara avkomling[18] låg i öppen dag. Sedan kardinalen hade grundligt utforskat myren, greps han av längtan efter friare vidder, och dag efter dag strövade han omkring i utkanterna, såg ut över de vidsträckta odlade fälten och brann av begär att få pröva sina vingar på en lång, hög, vild utflykt.

Så kom det en dag, då sensommarens hetta försatte kärret i ångande tillstånd och kardinalen flög tätt utmed dess gränser och andades in brisen från det omgivande landet, och åsynen av vidlyftiga fält, som sträckte sig norrut, utövade en sådan lockelse på honom, att han bredde ut sina vingar och gjorde sin första utflykt från hemmet, i det han så mycket som möjligt följde en linje av träd och inhägnader. Den dagen var så härlig, att den avgjorde hans öde. Det tycks ju, att myren, som var så omtyckt av hans släkt, borde ha varit tillräcklig för kardinalen, men det var den

inte. För varje mil han flög kom en starkare känsla av makt och kraft och en livligare kärlek till de stora vidderna av fält och skog. Hans hjärta[19] spratt av förtjusning över att få gunga i vinden, jaga fram genom solskenet och segla över detta ändlösa panorama av sädesfält, ängar, fruktträdgårdar och skogsmark.

Det heta och instängda Limberlost föreföll honom som ett fängelse han sluppit ifrån, medan han oavslått och oförtröttat fortfor att flyga rätt fram. Då han flög över ett fält med halvmogen säd, som sluttade ner mot stranden, såg han många fåglar söka sin föda där, och han fällde i ett högt träd för att se på dem. Han beslöt sig snart för att prova denna nya maträtt. Han hittade ett ställe, där en kråka hade lämnat ett lätt åtkomligt ax i sticket; han hakade sig fast vid agnarna, som han såg de andra göra, sträckte sig i hela sin längd och borrade in sin starka, vassa näbb i det gulvita kornet. Att efter den kvävande heta jakten i kärret och den långa eggande flykten få gunga på detta vajande strå och dricka sädeskornets mustiga mjölk, var för kardinalen som att för första gången smaka nektar och ambrosia. Han lyfte upp sitt huvud, då han kom till[20] den gyllene

kärnan, och i det han smulade sönder den i små bitar smakade han av den och gillade den med förtjusningen hos en epikuré, som njuter av en lækker ny rätt.

Det kanske fanns andra godsaker på nästa fält. Han beslöt att flyga ännu längre. Men han hade endast flugit ett kort stycke, då han ändrade sin kurs och vände åt söder, ty under honom var någonting långt, glittrande, glidande, kantat med pilar, och över dem reste sig jättelika sykomorer, lönnar, tulpanträd och almar, som fångade upp vinden och vajade i den, och kardinalen visste inte vad det var. Full av förvåning sänkte han sig allt lägre och lägre. Fåglar var det överallt, många flögo över och doppade näbben i det, men dess klara, glidande silver var en hemlighet för kardinalen.

Diktens och sångens vackra flod, som indianerna först upptäckte och sedan fransmännen, hette Ouabache; den slingrande, glittrande flod, som Logan och Me-skin-gome-sia älskade; den enda flod, som kunde locka Wa-ca-co-nah från Salamonie och Missisinewa;^[21] den flod, under vars silversykomorer och jättelönnar hövdingen Godfrey färdades många mil för att staka ut

sitt läger, hade aldrig varit vackrare än på denna ojämförliga höstdag.

Med sina fjädrar tryckta tätt intill kroppen slog kardinalen sig ner i en pil och lutade sig fram för att titta, darrande av iver och utstötande explosiva »tjip», ty mitt för sig hade han en stor rödfink, som varken föreföll fredlig eller blyg. Han gav ifrån sig ett oförskämt utmanande »tjip», som genast slungades tillbaka till honom, så fort det lämnat hans näbb. Kardinalen spärrade upp sin kam och lyfte halvt på vingarna och styvade dem till anfall; fågeln mitt emot gjorde detsamma. I sin förvåning reste han sig till sin fulla höjd med ett behändigt litet sidosteg, och den andra fågeln sträckte sig och steg åt sidan precis som han. Detta var för förolämpande, tyckte kardinalen. Spännande varje muskel kastade han sig över den oförskämde främlingen.

Han slog i vattnet med sådan kraft, att[22] det stänkte över pilarna, och en kungsfiskare, som satt på en stubbe mitt emot honom och spejade efter spigg på grynnorna, såg det. Han öppnade näbben och uppstämde ett gällt gapskratt, så att hans röst ekade från udde till udde nedåt floden. Kardinalen visste

knappt, hur han kom upp, men han hade lärt sig något nytt. Det där vackra, blänkande, glidande, var vatten, inte tjockt, ljumt, svart träskvatten, utan rent, kallt silvervatten. Han riste sina fjädrar, kände sig en nyans rödare av blygsel, men han ville inte låta driva bort sig av skrattet. Detta var alldeles för härligt. Om en liten stund vågade han sig ner och tog sig en klunk, och det var första gången han riktigt drack i sitt liv. Å, men det var gott!

Då han släckt törsten efter hettan och sin långa flykt, tog han sig ett bad, och det var en ny och förtjusande erfarenhet. Så han plaskade och plaskade och stänkte silverdroppar omkring sig! Så han dök och blötte sig och hämtade svalka i detta porlande vatten, där han fick vara kvar så länge han[23] ville och plaska av hjärtans lust; ty han kunde se botten överallt ett långt stycke och kunde lätt undvika allt, som försökte göra honom illa. Han var så våt, då han slutat sitt bad, att han knappt kunde komma upp i en buske och släta sina fjädrar.

Sedan han väl blivit riktigt fin igen, kom han ihåg fågeln i vattnet och flög tillbaka till pilen. Där i djupet av det blanka vattnet upptäckte kardinalen sig själv, och hans hjärta svällde av

berättigad stolthet. Var detta breda, fylliga bröst hans? Var hade han sett någon annan kardinal med så hög kam, att den vajade för vinden? Så stora och svarta hans ögon voro, och hans skägg var nästan lika långt och krusigt som hans fars. Han bredde ut sina vingar och betraktade deras svängda form och vred och vickade på stjärten. Han gick igenom sin toalett en gång till och ordnade varenda fjäder. Han gned sig bak i nacken med spetsen av sina vingar, stack huvudet under dem och drog långsamt ut det gång på gång för att släta sin tofs. Han vred och vände sig. Han gungade[24] och bröstade sig, och varje skymt han uppfångade av sin storlek och skönhet fyllde honom med stolthet. Han kråmade sig som en påfågel och skrockade som en nötskrika.

Då han ej kunde hitta på något mera att beundra, fjättrade något annat hans uppmärksamhet. Då han »tjippade», svarade ett »tjip» på andra sidan floden; där fanns säkert ingen kardinal, så att det måste vara så, att han hörde sin egen röst liksom han såg sig själv. Han valde en lätt synlig gren och skickade ett skarpt »tjip» över vattnet, och han fick betalt med samma mynt. Han »tjippade»

nu milt och ömt, som han brukade göra i Limberlost till sin lilla favoritsyster, som ofta kom och slog sig ned bredvid honom i en lönn, där han sov, och nu kom svaret milt och ömt. Då förstod kardinalen. »Yitt! Yitt! Yitt!» Han visslade det högt, och han visslade det lågt. »Tjir! Tjir! Tjir!» Han visslade det ömt och skarpt och befallande. »Hir! Hir! Hir!» Vid denna klingande befallning kom varje fågel, så långt som floden förde med sig hans röst, för att[25] rekognoscera och stannade kvar för att beundra. Om och om igen visslade han med alla förändringar han kunde hitta på. Han gjorde tappra ansträngningar att sjunga och drillas, och med en hjärtans fröjd, som han aldrig förr känt, brast han så ut i klingande sång: »Good cheer! Good cheer! Good cheer!»

Då kvällen kom, blev han nervös och orolig och flög långsamt tillbaka till Limberlost, men den dagen hade för alltid gjort det omöjligt för honom att vara träskfågel. Om natten spärrade han oroligt ut fjädrarna och vädrade efter frisk luft från ängarna. Han tyckte, att han åter smakade sädeskorn och klart vatten. Han beundrade sin bild i floden och längtade efter ljudet av sin röst, och så började han mumla: »Yitt! Yitt! Yitt!» i sömnen. I den första

gryningen väckte en rödhakesångare honom med att sjunga: »Cheer up! Cheer up!» och han svarade med ett sömnigt: »Cheer! Cheer! Cheer!» Om en stund sjöng rödhakesångaren åter förtjusande mjukt och ömt: »Cheer up, Dearie! Cheer up, Dearie! Cheer up! Cheer up! Cheer!»[26] Kardinalen, som nu var fullt vaken, ropade muntert: »Good cheer! Good cheer!» och sedan dröjde det bara en kort stund, innan han var på väg till den glittrande floden. Den var ännu härligare än förut, och varje följande dag såg man honom kalasa på sädesfältet och bada i det blanka vattnet; men han återvände alltid till sin familj vid kvällens inbrott.

Då den svarta frosten började plundra Limberlost och det nästan inte fanns annan föda än torra frön, kom det en dag, då kungen bådade samman sitt följe och gav den magiska signalen. I skymningen förde han dem söderut, mil efter mil, tills de kippade efter andan och det gjorde ont i vingarna efter den ovana flykten; men tack vare sina utflykter till floden var kardinalen starkare än de andra, och han höll sig lätt jämnsides med kungen. Tidigt på morgonen, till och med innan rödhakesångarna vaknat, var kungen framme vid sitt mål, de

sumpiga ängarna i Florida. Men kardinalen hade alldeles förlorat smaken för träskliv, så att han gav sig[27] hårdnackat ut på egen hand, och snart hade han träffat på en annan flod. Den var inte fullt så förtjusande som den glittrande floden, men vacker var den ändå, och på dess svagt sluttande strand låg en apelsinträdgård. Där slog kardinalen sig ned och fann ett vinterhem efter sitt tycke.

Följande morgon kommo en guldhårig liten flicka och en gammal man med snövita lockar gående hand i hand genom trädgården. Flickan fick se rödfinken och förklarade sig genast som hans beskyddarinna, och samma dag kom det ut en förordning, att det skulle gå alldeles förskräckligt illa för den, som skadade eller ens skrämde kardinalen. Så började i full trygghet en rad av dagar, som voro idel glädje. Frukträdgården myllrade av insekter, som lockades dit av den starka doften, och i barken fanns det gott om mask. Kosten var nästan lika bra som i Limberlost, och man hade alltid floden att dricka ur och plaska i så mycket man ville.

I de dagarna uppehöllo sig flickan och den gamle mannen timalt i trädgården och[28] iakttog fågeln, som tycktes bli större

och grannare för varje dag. Så präktig hans nu klart kardinalröda fjäderskrud tog sig ut mot de blanka gröna löven! Så stor och grann han föreföll, då han lekfullt fladdrade av och an bland de vita blommorna! Den lilla flickan stod med knäppta händer och dyrkade honom, då han med svällande strupe gungade på den högsta grenen och sjöng sin inspirerande sång om och om igen: »Good cheer! Good cheer!» Varje dag kommo de för att se och höra. De strödde ut brödsmulor, och kardinalen blev så vänlig, att han hälsade deras ankomst med ett raskt: »Tjip! Tjip!» medan den förtjusta flickan försökte härma honom. Snart blevo de så goda vänner, att han, då han såg dem nalkas, ropade i blid ton: »Tjip! Tjip!» och sedan med klara ögon och huvudet på sned väntade på hennes svar.

Någon medlem av hans familj i Sumpängarna hittade ibland vägen till hans trädgård, men kardinalen, som börjat känna sig som herre på täppan, blev förargad på inkräktaren[29] och förföljde honom som en eldpil. Då någon kringstrykare råkat ut för detta, återvände han till sitt träsk med den reflexionen, att kardinalen i apelsinträdgården var nästan

dubbelt så stor och stark som han och så märkvärdigt röd, att det var ett riktigt under.

En dag började det blåsa en svag nordlig bris, som satte apelsinträdens grenar i rörelse, vältrade deras tunga doft över landet och ut till havs och spred i dess ställe en sval, fin, frisk lukt. Kardinalen lyfte på huvudet och visslade en frågande ton. Han var inte säker och fortfor att söka efter mask och spådde lycka i fulla, runda toner: »Good cheer! Good cheer!» Åter drog doften genom trädgården så stark, att man denna gång inte kunde ta miste. Kardinalen flög upp på den högsta grenen med viftande tofs och oroligt vippande stjärt. »Tjip! Tjip!» ropade han ivrigt och envist. »Tjip! Tjip!»

Nu kom vinden stark och stadig olik allt vad kardinalen hittills varit med om, ty dess svala andedräkt talade om isbundna fält, som[30] brutit upp för solen. Den var fuktig av vårregnen, som spolat det norra landets ansikte. Dess fina doft var en blandning av myriader löv, som höllo på att slå ut, och plantor, som spirade kraftigt upp; dess friska lukt var frömjöl från trädens hängen.

Uppe i landet Limberlost hade den gamla modern Naturen med buller och bång gripit sig an med sin årliga storrengöring. Med sin duktiga kvast, marsvinden, sopade hon rent i varje vrå och springa. Med sin skurhink översvallande av aprilskurar tvättade hon hela skapelsens ansikte, och om hon inte med dessa åtgärder lyckades få rent, så hon var nöjd, gav hon en sista skrubbing med hagelskurar. Den glittrande floden var så full, att den svämmade över; den sprängde isen och böljade mot havet med en last av avskräde. All is och snö var ännu ej borta, men den länge dräktiga jorden pysslade moderligt om sina barn. Hon lutade sig ner för varje steg, ty marken myllrade av liv. Maskar och kryp arbetade sig upp i ljus och värme. Skjutande undan mull och löv över[31] sig lyfte portulak, blåsippor och violer sina späda guldgröna huvuden. Saven flödade och avlövade träd betäcktes med svällande knoppar. Fina mossar kröpo över varenda multnande timmerstock. Lavarna på stenar och staket nymålades i oändliga skiftningar av grått och grönt. Myriader blommor och slingerväxter spirade upp för att täcka fjolårets multnande löv. »Gravarnas

sköna, tovigga hår» kröp över ängarna, spred sig utmed vägarna och klädde varje kal fläck.

Limberlost vaknade till liv redan före fälten och floden. Under vintern hade det varit naknare och dystrare än allt annat, men nu utgjorde dess krigiska musik de första tecknen till återkommande vår, ty då den gröna lövgrodan uppstämmer sitt klingande läte och när bölgrodan trummar, stämma fågelrösterna snart in. Lövträden blommade först, och sedan inom otroligt kort tid kavedun och säv, vinrankorna voro som ett hav av vajande grönska, och svällande knoppar voro nära att brista. Uppåt landet ringlade röken sig över sockerrörfält och skogsmark,[32] som röjdes; i skogarna vaknade djuren ur sin långa sömn; stamsillen anträdde åter sin ändlösa färd uppför den glittrande floden; här och där på höjder och i dalar tittade gröna fläckar fram, och landet i norr låg färdigt och väntade på, att dess käraste vårgäster skulle komma hem igen.

Uppe i rymden klingade de första glada tonerna, som tränga närmare Vår herres tron än någon annan fågels: »Tirili! Tirili!» medan långbenta små snäppor kilade omkring i Limberlost och utmed floden och uppstämde sina kallelserop. Rödhakesångarna i

fruktträdgårdarna drogo fram de för längesedan torkade stråna av fjolårets gräs under snön att kläda in sina bägarformiga lerbon med, och sidensvansarna höllo till i det ihåliga äppelträdet. Uppe på den översta platta staketribban lade duvorna samman sina få grova pinnar och kvistar. Där var ett sådant präktigt ställe att anbringa sitt rede. De väderbitna, murkande gamla ribborna hade samma färg som den beskäftiga duvhonan. Hennes rödkantade ögon stucko ej av mera från[33] bakgrunden än en liten röd lavbägare. Här skulle säkert ingen se henne! Limberlost och den glittrande floden, fälten och skogarna, buskarna och stängslen utmed vägen, stubbar, stockar och ihåliga träd, ja, till och med moder jords nakna bruna bröst, allt väntade på att få vagga var och en sina, och det var ett av de oförklarade underverken, att alla kommo tillbaka till sina platser.

Luften var berusande. De fina, friska, hänförande dofter, som vinden medförde, doft av nysprucket löv, av isvatten sköljda plantor och frömjöl från trädens hängen, voro som en trolldryck för människorna. Boskapen ute på fälten var rent av rusig därav, och de under vintern torrfödda hjordarna gåvo sig ut till sitt

första bete med högt bakåtkastat huvud, dansande, bölände och galopperande som tosingar.

Nordanvinden, som kom dragande från sina isfästningar, fångade upp denna doft av vår och bar den till apelsingårdarna och sumpängarna, och efter en munfull av den blev kardinalfågeln alldeles vild av förtjusning och[34] sköt som en pil genom fruktträdgården, ty fastän ingen hade sagt honom det, visste han vad det betydde. Kallelsen hade kommit. Nu var det slut med att lata sig.

Det var nu dags att fara hem, att leka och rasa i frisk livslust, att dra ut på frieri, älska, få sitt eget, skaffa sig en maka och bygga bo. Hela den dagen flaxade han omkring, nervös av fruktan för det okända och darrande av ljuv förväntan; men vid skymningens inbrott anträdde han sin färd norrut.

Då han passerade sumpängarna, flög han långsamt och sände flera gånger ner ett utmanande »tjip», men fick intet svar. Då visste kardinalen, att nordanvinden hade burit ett sant budskap, ty kungen och hans följeslagare voro före honom på väg till

Limberlost. Mil efter mil klöv han som en flämtande eldslåga den blåsvarta natten, och det dröjde ej så länge, förrän han kunde urskilja en dallrande fläck av mörker, som gled fram på himlen framför honom. Kardinalen flög oavslått rakt framåt, tills han med hjärtat svällande av triumf sköt rätt upp i luften[35] och högt uppfifrån sände ner ett utmanande rop till kungen och hans följe, i det han seglade fram över dem och försvann ur sikte.

Det var ännu nattskumt, då han flög över Limberlost och sänkte sig så lågt, att han kunde se dess snöfria grenar, uppfånga en skymt av grönska i dess svällande knoppar och höra dess grodors stigande och fallande kör. Men det fanns ingen tvekan i hans flykt. Rakt och säkert satte han kurs på den glittrande floden, och om en stund såg han dess vårflödes rullande böljor. Han sänkte sig hastigt och doppade sin brännheta näbb i det älskade vattnet; sedan tog han kvarter i ett vackert gammalt sumakträd och stack huvudet under vingen till en kort vila. Han hade gjort den långa färden i en enda, oavbruten sträcka, och han var sömnig. Innerligt belåten burrade han upp sina fjädrar och tillslöt ögonen, ty han var

framme vid den glittrande floden, och nu skulle det dröja ett halvt år, innan apelsingården åter genljöd av hans: »Good cheer! Good cheer!»

---

[36]

ANDRA KAPITLET.

Sumakträdet motsvarade från första stunden hans föreställning om en idealisk bostad. Han satte sig på en gren, och medan han slätade sina fjädrar och hackade på fjolårets sura, torkade bär, sände han då och då ut sin profetia: »Vått år! Vått år!» Den gamla modern Naturen bekräftade hans visdom genom att sända ett ösregn, men det gjorde honom ingenting alls att bli våt. Han visste hur han skulle kunna förvandla sin purpurdräkt till den yppersta oljerock; han lade ner sin kam, slätade till sina fjädrar, och i det han mötte aprilskuren fortfor han att ropa på regn. Han visste, att han skulle se ännu grannare ut, då den var över, och han tycktes även veta, att han med varje dag av solsken och regn skulle komma sitt hjärtas önskan närmare.

[37]

Han var en riktig sprätt, medan han väntade. Från morgon till kväll badade han, slätade sina fjädrar, solade sig, hoppade av och an och koketterade. Han bröstade sig och »tjippade» oavbrutet. Han lade beslag på sumakträdet som sitt eget och slogs tappert om det med många inkräktare. Det växte på en tät skogbeväxt sluttning, och den glittrande floden rann sjungande mellan gröna stränder, nedtill kantade med ett vitt bräm av portulak, »vårens skönheter». Runt omkring det var ett snår av papaj, vildvin, hagtorn, benved och rödtjörn, som lockade till sig mask och insekter, och alldeles bakom det gamla rågångsstaketet sluttade en teg av lucker mylla nedåt floden; det skulle snart plöjas upp till utsäde och bringa i dagen otaliga feta maskar.

Nästan i varje timme måste han utkämpa strider för sin bostad, ty det var något vackert över den gamla sumaken, som drog till sig dem, som sökte sig ett hem. Ett städat par rödhakesångare började bygga bo där samma morgon som kardinalfågeln kom, och[38] ett koltrastpar försökte slå sig ned där, innan dagen hade gått. Med rödhakarna hade han inte mycket besvär. De voro lätt stukade, och

efter några lama protester byggde de åt sig i ett vilt plommonträd på strandsluttningen; men luften var full av »tjip» och kvitter och röda och svarta fjädrar, innan koltrastarna erkände sig besegrade. De voro gamla och vana och förstodo sig bra på mask och ungsäd, men de förstodo också, när de voro besegrade, så att de gävo sig av nedåt floden till en dvärglek och försökte övertyga varandra, att det var just där de från början helst hade velat ta sin bostad.

Kardinalen blev nu ensam kvar i sumaken, pösande och stoltserande, men inom sig fann han ensamheten tråkig. Då han ju var son till en kung, var det alldeles under hans värdighet att tigga sig till en maka, och dessutom var hela hans tid upptagen av att vakta sumaken; men han gav noga akt på allt vad som försiggick bakom honom, och han avundades koltrasten hans blanka, ömma lilla fästmö. Han nästan överansträngde rösten[39] på sina försök att i kärlekssånger tävla med en lärka, som hängde uppe i skyarna över en äng på andra sidan floden och sände ner till sin maka en dikt om avgudisk kärlek och sympati. Han skrek ett så vilt förgrymmat »tjip» efter ett älskande snäpp-par, att de förskräckta kilade utför strandsluttningen utan att veta, att det

brott han anklagade dem för var att de voro gifta, då han inte var det. Vad beträffar duvorna, som redan härskade på staketribban under lönnarna, visste kardinalen inte riktigt vad han skulle tänka.

Han var ensam, han var älskogskrank, och han innehade den vackraste byggplatsen utmed floden under väntan på sin maka, och hennes uraktlåtenhet att infinna sig gjorde det svårt för honom att uthärda åsynen av deras ömhet, och kardinalfågeln tyckte, att han aldrig skulle kunna glömma sig ända därhän att följa den där duvhannens exempel. Han saknade all värdighet, han var så förälskad, att det var riktigt äckligt. Han proppade mat i sin kväkaraktigt gravitetiska maka,[40] så att hon var nära att kvävas; han klängde sig fast vid boet och försökte hjälpa henne att ruva, tills han nästan trängde bort henne från äggen. Han överhopade henne med smekningar och kuttrade sin kärleksvisa, tills varenda jordråtta under staketet kunde hela hans historia från början till slut. Kardinalens tålamod sattes på så hårt prov, att han en dag gjorde ett utfall mot duvhannen och ryckte en stor fjädertofs ur hans rygg. Då han kom tillbaka till sumaken, måste han erkänna för sig själv, att hans vrede

härrörde lika mycket av att han ej hade någon att älska som av att duvhannen var så osmakligt kär.

Varje morgon kom det nya par — prydliga unga honor, nyss återkomna från sin långresa, och stora, morska hannar, som uppträdde i högsta grad briljant och käckt och sjöngo så att de nästan sprängde strupen i sina ansträngningar att tjusa till sin utvalda brud. De kommo pilande utför flodbanken som raketer i purpur, guld, blått och svart, gungade på videkvistarna, plaskade i vattnet, brusto ut i tonkaskader, gjorde allt vad de[41] kunde för att exponera sin skönhet och sin musikaliska talang; ibland ställde de till vilda slagsmål, då de upptäckte, att de honor de friade till gynnade deras rivaler och bara ville hålla sig väl med dem.

Kardinalen blev allt mera modfälld, medan han iakttog allt detta. Det fanns icke en enda medlem av hans eget släkte bland dem. Han tyckte synd om sig själv, då han undrade, om ödet tillämnade honom samma lidanden, som han såg andra utstå. Å, de otäcka honorna, så de koketterade och gjorde sig till! Så de slätade till sina fjädrar och hoppade allt närmare och närmare med halvöppen näbb och

blixtrande ögon, som om de vore tjusade. De ivriga sångarna med svällande strupar sjöngo och sjöngo i lidelsefullt bedjande tonfall, men just då de kände sig säkra på, att deras små hjärtegryn voro nära att ge sig, fladdrade de i väg till en annan buske långt borta, och det fanns ingen annan utväg än att svälja den bittra misräkningen, följa efter dem och börja om från början. Under de tre sista dagarna hade[42] kardinalen iakttagit sin kusin, den skärbröstade stenknäcken, hur han höll våldsamt kurtis med den mest förtjusande lilla hona, som tydligen uppmuntrade hans tillnärmanden, men plötsligt satt han där lika långnäst och otröstlig som en förälskad ung man, då han upptäcker, att den flicka, som har koketterat för honom en hel säsong, tillhör en annan.

Kardinalen slog sig ned i toppen av den högsta sykomoren och såg ut över landet bortåt Limberlost. Skulle han bege sig dit och söka sig en träskmaka av hans egen släkt? Det var en outhärdlig tanke. Ställningen började verkligen bli bekymmersam. Ingen fågel utmed den glittrande floden hade pyntat sig, kråmat sig eller gjort mera musik än han. Var allt detta förspild möda? Nu hade han så

säkert väntat sig ett resultat. Senast i morse hade han svällt av stolthet, då han hört fru nötskrika säga till sin grälsjuka man, att hon önskade hon kunde byta ut honom mot kardinalen. Brukade ej den snälla duvhonan hålla till under sumaken, då hon gjorde en paus i ruvandet och tog sig[43] ett morgonbad i sanden, och titta på honom med oförställd beundran? Hon önskade säkert innerligt, att hennes tarvlige, knubbiga man haft scharlakansröd rock. Men det är i själva verket bara beröm från ens eget kön, som räknas, och senast för en timme sedan hade lärkhannen rapporterat, att han från sin utkikspunkt uppe i skyarna inte kunde se någon så grann sångare som kardinalen i sumakträdet. Av den anledningen vidhöll han sin övertygelse, att han verkligen var en prins, och han beslöt att stanna kvar i det träd han valt ut till bostad och med sina fysiska och vokala företräden tvinga den vackraste lilla kardinalhona i hela trakten att söka upp honom.

Han tänkte ut alltsammans riktigt noga. Hur hon skulle höra hans praktfulla sång och komma för att titta på honom; hur hon skulle bli frapperad av hans storlek och skönhet; hur hon skulle komma till honom, helt blygt, men

naturligtvis för att vinna hans gillande; hur han skulle nedlåta sig att hålla till godo med henne, om hon behagade honom[44] i alla avseenden; hur öm hon skulle bli mot honom och hur hon skulle gilla hans val av hem, ty sumaken stod på en förtjusande plats och var utmärkt lämplig att bygga bo i. I flera dagar hade han kråmat sig, lekt och rasat, uppgivit utmanande rop, den sista dagen hade han nästan nedlåtit sig till att locka, men ingen enda liten klarögd kardinalhona hade kommit och erbjudit sig.

En brun trast gjorde honom nästan vild av avund genom sina mandater. Trasten kom glidande uppför flodstranden, en rostbrun, smygande varelse från buskarnas värld, slog sig ned i en törnbuske alldeles mitt för sumaken och sjöng en timme ute i det fria. Den musiken var höjd över allt beröm. Den var en ren fantasiskapelse både till varp och väft. Det var en sång så bräddad med vårens glädje och munterhet, toner så skälvande av kärleksböner och lidelsens ömma smärta, att ett halvt dussin beundrande trasthonor samlats runt omkring, innan den slutade. Med omsorg och överläggning valde den bruna trasten ut den mest intagande,[45] och hon följde honom till snåret som förhäxad.

Det var kardinalens dröm förverkligad för en annan mitt för hans ögon, och det fyllde honom med avund. Om den där enkla bruna fågeln, som smög sig fram, som om han haft en stöld på sitt samvete, kunde vinna en maka bara genom att visa sig och sjunga i en timme, varför skulle då ej han, den grannaste fågeln i skogen, åtminstone ha lika stor framgång genom att öppet exponera sina behag och föredra sin musik? Skulle han, den stoltaste, praktfullaste bland kardinaler, nödgas ge sig ut och söka sig en hustru som vanliga simpla fåglar? Bort med den tanken!

Han flög ner till floden för att bada. Sedan han sökt upp en fläck, där vattnet porlade kristallklart över en bädd av vit kalksten, tvådde han sig tills han kände att han inte kunde bli renare. Sedan begav kardinalen sig upp till sin mest älskade solplats, slog sig ned på en gren, reste fjädrarna på ända, solade sig, riste sig och gick an, tills han var alldeles torr.

[46]

Uppflugnen på högsta grenen av den gamla sumaken började han nu sjunga med full hals, så att hans kolsvarta polisonger stodo rakt ut. Han uppgav ett skallande rop, skälvande av

alla de lidelser, som rasade inom honom. Han fångade upp sina egna rullande ekon, förändrade och varierade dem. Han improviserade, så att det klingade över den glittrande floden: »Vått år! Vått år!»

Han visslade och visslade, så att hela fågelvärlden och även människorna hörde det, ty bonden stannade i sin köksdörr med sina stävor av ångande mjölk och ropade till sin hustru:

»Hör på, Maria! Hör på bara! Om den där fågeln inte slutar med att spå regnväder, blir jag sannerligen så rädd, att jag inte vågar så förrän i juni. Det är somliga fåglar, snäppor och rapphöns till exempel, som kunna tala riktigt tydligt, men aldrig har jag hört någon fågel, som kan forma till orden så klart och tydligt som den där krabaten. Det låter, som om det kom från floddalen. Jag tror jag skall gå ner åt det hållet och se^[47] efter, om fältet där nere är färdigt att plöjas upp.»

»Abraham Johnson», sade hans hustru, »du som vill gå och gälla för en hedersman, — om du vill traska i snöslask och duggregn en kilometer för att se på en fågel, så säg det rent ut, men skyll för Guds skull inte på, att du

ämnar plöja, för utan att låtsas gå och se efter vet du lika bra som jag, att det inte är dags ännu på en hel vecka.»

Abraham småskrattade beskedligt. »Jag erkänner gärna, att det är fågeln, om du så vill, Maria. Jag har hört honom från logen hela dagen, och det är något nästan mänskligt i hans sång, som jag aldrig har hört från någon annan fågel. Jag är verkligen nyfiken att se honom. När jag hörde honom sjunga, tyckte jag det kändes nästan som om han varit en människa.»

»Prata inte strunt!» utbrast Maria. »Jag tänker han sjunger inte ett dugg bättre än någon annan fågel. Det är bara ekot från floden. En fågel, som sjunger nere vid stranden[48] av Wabash, låter alltid dubbelt så vackert som om han sjöng uppe i bergen. Det har jag vetat i fyrtio år. För resten är han nog borta, innan du kommer dit.»

Då Abraham öppnade dörren, ropade den brandröde profeten åter sitt: »Vått år! Vått år!«

Han klev ut, stängde sakta dörren och gick ogenerat raka vägen över sädesfältet ner till sångaren.

»Jag vet just inte, om det här är bra för håll och reumatist», mumlade han, i det han fällde upp rockkragen och drog ner sin gamla hatt för att skydda sig mot regndropparna. »Jag borde nog inte ha gått, men jag kan rakt inte låta bli att komma, när någon ropar mig, och nu *är* det någon, som ropar mig ner till floden.»

»Vått år! Vått år!» ljöd kardinalens profetia.

»Tack, lilla vän! Roligt att höra dig. Behövde just inte få veta det där, men det visar mig i alla fall vägen. Nu förstår jag, var din buske är, och för resten är det långt[49] lidet på kvällen, så att det måste snart vara sovdags för dig. Här nånstans i närheten måste du vara. Det vore bra, om du nu sa' riktigt ifrån och talte om, var du är. Nå, var är du, säg?»

Abraham gick där och tittade utmed staketet, snokade i buskarna och letade efter fågeln. Plötsligt hörde han ett fladder av vingar och såg som ett purpurrött streck i luften.

»Jag skrämde dig visst ända till grannsocknen», mumlade han.

Men karlen var nog mera skrämmd än fågeln, ty kardinalen flög rakt emot honom, så att han kom helt nära, slog sig sedan ned i en buske och tjippade, jublade, plirade, visslade små

sammanhängande melodier och tycktes bli alldeles förtjust över att träffa den vithårige gubben. Abraham såg helt förvånad ut.

»Herre min skapare!» utbrast han. »Stor som en koltrast, röd som ett glödande kol ... och så kommer han rakt på mig! Det är någon, som rör om dig naturligtvis. Nej,[50] du är ingen burfågel. Att sitta på en pinne i ett litet ståltrådshus, det tar humöret ifrån varenda fågel, och deras fjädrar ä' alltid rufsiga. Ingen har nånsin sett dig i bur, för du har inte en enda fjäder i oordning. Du är som du vore gjord av rött siden. Du fladdrar fritt omkring i vår Herres stora skogar, styr rakt emot vinden och pilar av tvärs över vattnet. Bur har du aldrig känt till. Men en god vän bland människorna tycks du ha i alla fall, och jag är lik den mannen, och det försöker du nu tala om för mig.»

Kardinalen satt vänd mot Abraham, vred huvudet hit och dit, tittade, tjippade och väntade på ett svar — »tjip, tjip» — från en liten guldhårig flicka, men det kunde ju gubben omöjligt veta.

»Det är så säkert som aldrig det», sade han.
»Du tror, att du känner mig, och du försöker

tala om något för mig. Jag önskar sannerligen att jag visste vad du ville. Försöker du bara säga god dag till mig? Nåja, inte vill jag stå efter i artighet ...»

Abraham lyfte på sin gamla hatt, och[51] regndropparna glittrade i hans vita hår. Han rätade upp sig och stod kapprak.

»God dag, herr Rödfink. Hur står det till i kväll? Jag kan inte minnas, att jag nånsin har sett er förr, men nu kommer jag nog aldrig att möta er utan att känna igen er. När kom ni? Ni har visst kommit med ett extra nattnälltåg? Ja, aldrig har ni varit mera välkommen på något ställe. Jag skulle vilja betala ut stora pengar här på fläcken, om du ville säga, att du har kommit för att bosätta dig här på stranden. Hur tycker du om dig här? Enligt min tanke är man här så nära paradiset man kan komma här på jorden.

»Wabash slingrar sig ju som en riktig lagvrängare, och han har kalkstensbotten nästan överallt, och vattnet är lika vackert och klart som i Marias källa. Och grannt utpyntad är han också, inte sant? — alldeles som kvinnfolkens nya sommarhattar. Se hur grönskan kryper ända ner, tills den släpar i

vattnet. Har du någonsin sett sådana vackra, fransade videbuskar? Vänta litet bara, så[52] blir kattosten, som växer utmed den glittrande gamla floden, lika vacker som odlade stockrosor. Maria säger, att dess blommor skulle vara grannare än hennes, om de bara vore dubbla; men herre Gud, Rödfink, det ä' de ju! Se på dem först på stranden och sedan i vattnet! Och litet högre upp är det hela snår av papajer, törnbuskar, vild vinranka, ängskål, röd och vit hagtorn, benved, sumak, benzoinlager och andra träd. Och tänk, sykomorerna, lönnarna, tulpanträden, askarna och almarna äro så väldigt granna utmed Wabash, att de ta in dem i poesiböcker och dikta visor om dem. Vad sägs om det? Alldeles bakom dig står en sykomor med fem stammar, var och en av dem är ett präktigt stort träd med toppen uppe i skyarna och rötter, som gräva sig under floden; och litet längre bort växer en stor lönn, som består av åtta särskilda träd. Nästan allt vad du kan räkna upp finns här utmed Wabash, om du bara vet var du skall söka det.

»Det är högst få vita män, som göra sig besvär att se efter, men indianerna visste[53] det, de. De kommo roende i sina

kanoter utför floden för att fiska och slogo läger just under de här träden, och min mor blev gnistrande förargad på deras kvinnor. Det fanns inte så gott om nybyggare på den tiden, och det var minsann bäst att inte reta indianerna, annars hade de kommit och skövlat alla våra vilda bär, hela skogar fulla av vilda bär. Vem som helst kunde få tunntals med bär, bara för besväret att plocka dem, och vi hade inte börjat odla mycket vete och måste frakta det på hästryggen till Ohio för att få det malet. Far behövde fem dagar till den resan; och sen kommo de fördömda indianskärningarna, och mor blev tvungen att ge dem sina stora vita vetebullar. Det var just därför hon blev så himla arg. Hon brukade stiga upp mitt i natten och göra upp jästen och baka och låta ugnen kallna och gömma brödet ute i vetelåren och tidigt på morgonen vädra ut all brödlukten ur huset, så att hon kunde säga, att där inte fanns en enda bulle. Om det är bär du söker, så finns det såna för hela skapelsen utmed flodstranden, och[54] vänta bara några dagar, tills aprilskurarna ha kommit ner och jag börjar plöja den här åkern!»

Abraham satte upp foten på den tredje staketribban och stödde armbågarna mot den

översta. Kardinalen tjippade förtjust och hoppade närmare.

»Hela vintern har jag tänkt, att jag inte skulle ta itu med den här åkern vidare. I fyrtio års tid har jag plöjt den varje vår. Köpte den, då jag var unga karl'n, nyss gift med Maria. Satte mig i stor skuld för den; men jag har alltid tyckt om den här sluttande åkern, och min andel i Wabashstranden har inte varit till salu någon gång på fyrtio år. Jag har hakat mig fast vid den med näbb och klor, ty för mig är den som ett stycke av paradiset, det är visst och sant. Första gången jag plöjde det här fältet, rörde jag bara den översta delen. Hade nyss gift mig med Maria, och jag arbetade just inte så mycket i jorden den sommaren. Jag har plöjt den alltsedan dess, men jag har tänkt hela den här vintern, då reumatismen satte[55] åt mig, att jag skulle låta den vara i fred nu i vår och förvandla den till ängsmark, men jag vet inte ... kommer jag bara väl i farten, tror jag, att jag kunde låta det basa och inte känna så mycket av det, om du vill stanna kvar och krya upp mig litet och ge mig upplysningar om vädret. Jag vill förbaskat ogärna gå in på, att jag håller på att tackla av, och om du säger: håll på! så tror jag att jag vill försöka. Bara att

se dig värmer mig ända ner i hjärtroten, och för vart skutt du tar får jag lust att skutta jag också.

»Vad i all världen tittar du efter? Det är väl efter mat? Någon har brukat mata dig, och nu vill du att jag skall göra så med. Det där var inte så dumt tänkt, Rödfink. Mata dig? Det kan du lita på att jag vill. Du behöver inte ens själv söka dig föda, om du inte vill. Du känner dig säkert hungrig just nu, för det är inte så lätt att hitta något i jorden så här tidigt på året. Men jag hoppas du inte tycker, att du har kommit för snart. Jag skall lägga ut mat åt dig var du helst vill, tidigt på morgonen, om du bara[56] vill lova att stanna kvar och vifta med din brandröda flagga utmed min strandremsa i sommar. Nu har jag inte ett dugg med mig. Jo, visst har jag det! Här är en handfull säd, som jag tog med mig att ge åt digrisen. Men kornen ä' litet för stora och hårda för dig. Kanske jag kan hacka sönder dem litet.»

Abraham tog upp sin fällkniv, strödde ut en rad av sädeskorn på översta staketribban och hackade sönder dem så fint han kunde; och då han kom till ändan av staketet, hoppade kardinalen ner med ett spasmodiskt »tjip», nappade till sig det ena kornet efter det andra

och flög tillbaka till busken, smakade, gillade och tjippade sitt tack.

»Ser man på», sade Abraham och såg noga på, »det är alltså verkligen en tam fågel? Ja, ett rarare litet älsklingsdjur finns då inte i världen. Var och en, som ser dig, gör du glad, och då har du väl också all anledning att själv vara glad. Och jag är lik din vän? Ja, ja, jag är väldigt livad för att bli din husbonde, om du inte har något emot[57] det; och vad kosten beträffar, så skall jag nog ta mig tid att strö ut mat åt dig på den där staketribban varenda dag. Maria tycker nog att jag är spritt tokig, men vad det beträffar, så ... om jag bara kan få henne med mig hit att se på dig en enda gång, så är hon fast, hon också, för du är den vackraste fågel Vår herre har skapat, åtminstone har då aldrig jag sett maken. Se bara på tofsen i nacken, som vajar för vinden! 'Att med beröm ej kunna hålla tätt, det är ett dumt och skamligt sätt' — ja visst, men den dumheten och skammen tar jag helt och hållet på mig, och jag säger dig rent ut, att du är, ta mig tusan, den sötaste lilla varelse jag nånsin har sett.

»Men du skall inte vara så oförsiktig! Vet du inte, att du är den allra präktigaste skottavla?

Varför håller du dig inte litet ur sikte? På det här viset gör du dig ökänd för alla människor i floddalen, och med ditt nätta, inställsamma sätt kan du inte rädda en enda av dina fjädrar. Du får ditt lilla röda hjärta utskjutet ur din lilla röda kropp[58] det är just vad du får det. Det är synd och skam! Och ändå finns det en lag, som skyddar dig. Det är hög plikt på att döda sådana som du, men det tycks ingen fästa sig vid. Varenda pojkslyngel vill försöka på, om han kan peka rätt med bössan, och på hela stranden finns ingenting så lätt att sikta på som du, så grant som du lyser.

»Men om du vill stanna där du är, skall den lymmel, som skjuter på dig, råka illa ut, det lovar jag dig, Rödfink. De här ägorna ä' mina, och om du bosätter dig här, är du min, tills det blir dags att vända tillbaka till den där andra gubben, som är lik mig. Undrar, om han är villigare att föda dig och försvara dig än jag!»

»Här! Här! Här!» visslade kardinalen.

»Jag skulle bli väldigt glad, om du sa', att du vill stanna. Och det gör du nog, såvida du inte träffar på någon hona från Limberlost och låter locka dig bort till kärret. Herre Gud, Limberlost kan då rakt inte jämföras med

floden. Du är dum, om du ger dig härifrån. Men apropå te ge sig härifrån,[59] så måste jag gå nu, annars kommer Maria efter mig med lyktan, och när jag tänker rätt på saken, så är jag verkligen litet fuktig för att inte säga våt. Men du varnade mig ju, inte sant, lilla vän? Jag sa' ju till Maria, att det är som att träffa en människa då man träffar dig, och så har det också varit. Betydligt mer än jag själv tänkte, och jag har pratat mer än annars på ett helt år. Du kan väl rakt inte tänka dig, att jag är ansedd för att vara en väldigt tystlåten karl!»

Abraham rätade upp sig och rörde vid hattbrättet till en halvt militärisk hälsning.

»Nej, adjö nu, herr Rödfink. Aldrig i livet har jag haft sånt nöje av att göra en bekantskap, utom första gången jag träffade Maria. Tänk nu på plöjningen, och om du säger: 'jag stannar', så är det avgjort. Adjö ... och var litet försiktigare nu! Jag kommer igen i morgon bittida, strax efter frukosten, hurudant vädret än är.»

»Vått år! Vått år!» ropade kardinalen efter honom, då han gick.

Abraham vände sig om och hälsade gravitetiskt[60] för andra gången. Kardinalen

slog sig ned på översta staketribban och kalasade på de söta sädeskornen tills hans kräva blev full, och sedan satte han sig till ro i sumakträdet och somnade. Tidigt följande morgon var han i farten och i fin toalett, och från sumakens topp hälsade han dagen med full hals: »Vått år! Vått år!»

Hans röst gav eko långt nedåt floden, tills det så tydligt lät, som om någon av hans eget släkte svarat, att han följde efter och granskade stränderna bit för bit på vardera sidan, och slutligen hörde han röster av sina egna fränder. Han tog reda på, varifrån de kommo, men det var endast några stadiga gamla par, gifta för längesedan, och sysselsatta med att bygga bo. Kardinalen återvände till sumaken och kände sig ensamare än någonsin.

Han beslöt att rekognoscera åt motsatt håll och styrde kurs uppåt floden. Följande strömfåran flög han miltals över det kalla, glittrande vattnet mellan de lummiga snår, som kantade stränderna. Då han kom till[61] de långa, vidlyftiga påbyggnader, varpå människorna lagt ut en bro över floden och där de trötta bondhästarnas hasande hovar drevo upp moln av damm och framkallade rullande ekon med sina dånande hovslag, blev han

rädd, sköt högt upp i luften och seglade över dem i korta, brutna flyktkurvor. Men där jättehöga lönnar och askar förenade sina grenar över flodbädden till en av moder Naturs luftiga broar för ekorrar, kände han ingen fruktan och dök så djupt under den, att hans spegelbild drog en skälvande skugglinje uppåt den silverblanka väg han följde.

Han gjorde kurva efter kurva, slog sig ofta ned på en vida omkring synlig gren och utslungade en klingande utmaning i morgonens ansikte. Med varje mil blev hans väg allt vackrare. Flodbädden var kalksten och det hastigt ilande vattnet klart och genomskinligt. Stränderna voro branta här och där, sluttade sakta på andra håll och voro alltid tätt beväxta med snår av lövverk.

Vid en tvär krökning av floden satte han sig i toppen av en hög ask och sände ut sin[62] stolta profetia: »Vått år! Vått år!» och från alla håll hörde han röster av sitt eget släkte. Förvånad fortsatte kardinalen sin flykt. Han följde floden i kroklinjer, men så kom han ihåg, att här hade han ett tillfälle att vinna den strandbrud han längtade efter, men då han sänkte sig för att välja ut den högsta grenen, där han riktigt kunde utveckla hela sin

tjusningsförmåga, upptäckte han, att han endast befann sig några famnar ifrån asken, där han sänt ut sin väderspådom. Kardinalen flög över det smala näset och uppstämde en ny kallelse; utan att vänta på svar flög han åter uppför floden och vek om Hästskobukten. Då han kom till samma ask för tredje gången, förstod han.

Floden krökte sig i en stor kurva. Kardinalen slog sig ned på askens allra högsta kvist och såg sig omkring. Man kunde ej tänka sig en vackrare utsikt varken för människor eller fåglar. Wabash bildade en cirkel av silver med bägge stränderna kantade av lummiga snår, och där inne låg en öppen plats betäckt med vajande starrgräs och blåa[63] svärdslior. Här och där stodo väldiga träd, men högre än alla reste sig i mitten en jättesykomor, vid marken grenande sig till tre stora träd, vilkas vajande grenar tycktes sopa himlen och vilkas rötter likt giriga fingrar grävde sig djupt ner i Rainbow-Bottoms svarta gyttja.

Det var på denna härliga plats som regnbågen till sist antagit fast form, och vid dess fot, fritt tillgängliga för alla människor, som gjorde sig mödan att söka, hade den Store Alkemisten strött ut sina sällsyntaste skatter — solskenets

guld, vattnets diamantdroppar, smaragdgrönska och safirskyar. I rikt mått funnos där frön, bär och insekter för fåglarna och vilda blommor, frukt och nötter för barnen. Över allt detta vajade sykomoren med sitt majestätiska huvud.

Den var en tron som tycktes passande för sonen av en kung; han satte sig på dess översta gren och floden förde hans kallelse långt bort: »Hej, kardinaler! Se hit! Se på mig! Har ni sett någon så stor? Finns det någon bland er, som kan tävla med mig i[64] behag? Vem kan vissla så högt, så klara, bevekande toner? Vem vill flyga till mig och söka skydd hos mig? Vem vill komma och bli min maka?»

Han reste sin kam högt, lät strupen svälla av klingande toner och var så stor och grann, att det bland de många kardinalfåglar, som samlats för att höra på, ej fanns någon som kunde jämföras med honom.

Svart avund fyllde deras hjärtan. Vem var denne prålande, oförskämde främling, som bjöd ut sig åt deras honor? Det fanns många ogifta kardinaler vid Rainbow-Bottom och många svartsjuka hannar. Kardinalen gungade av och an och utsände ännu en kallelse; och

där uppstod ett sådant sorl av kvinnlig beundran, att han hörde det. Med kammen rest i hela sin höjd, strupen svällande, så att den var nära att sprängas, och hjärtat för stort för kroppen utsände kardinalen från sin gren den tredje kallelsen; då hördes klart och tydligt ett rop till svar: »Här! Här! Här!» Det kom från en hona, som senast i går hade hållit till godo med smekningar[65] av den grannaste kardinalen i Rainbow-Bottom och hade använt morgonen till att flyga med byggmaterial till ett snår av röd hagtorn.

Med en kunglig fanfar svingade han sig ut för att söka upp henne; men hennes ursinnige make förekom honom, och med ett skrik tog hon till flykten och lämnade en tuss av fjädrar i sin makes näbb. Kardinalen kastade sig nu i sin tur över honom som en fräsande raket, och nu rasade ett blodrött krig i Rainbow-Bottom. Honorna skingrades åt alla håll för att gömma sig. Kardinalen applicerade en kyss på en stackars liten fågel, som var för rädd att kunna komma undan honom; sedan ryckte hannarna fram, och det började bli allvarsamt. Kardinalen skulle ha njutit väldigt av att få slåss med ett par tre fiender, men ett halvt dussin manade snarare till försiktighet än till

hjaltemod. Han rusade in bland dem, skingrade dem till höger och vänster och flög upp i sykomoren. Med all andedräkt han hade kvar upprepade han övermodigt sin utmaning; sedan styrde han[66] kurs nedåt floden till sumaken så behagfullt han kunde.

Det blev en timmes förbittrat gräl, innan den ljuva friden åter sänkte sig över Rainbow-Bottom. Det nygifta paret slöt fred till sist; honorna började ivrigt kokettera igen och glömde den förföriske främlingen — alla utom den stackars lilla, som hade råkat bli kysst. Aldrig förr hade hon blivit kysst, och aldrig hade hon heller väntat att bli det, ty hon var en i alla avseenden olyckligt lottad varelse.

Att börja med hade hon kläckts ur det femte ägget, och var och en vet, hur ofördelaktigt det är att börja livet med fyra stora äldre ungar ovanpå sig. Det var ett klen ägg och en klen unge, som bräckte dess skal. Den övriga familjen stod där och tog nästan all föda, så att hon så när hade svält ihjäl i boet, och inte förrän de båda äldsta flugit ut, visste hon vad ett ordentligt mål ville säga. Det räckte bara i några dagar, ty sedan var det de andras tur att ge sig av, och föräldrarna följde dem så långt ut på fältet, att den lilla stackaren låg där

ensam[67] och ropade i boet och var nära att omkomma. Driven av hunger klättrade hon upp på kanten och övade sina vingar, tills hon lyckades exekvera ett slags flykt till en buske i närheten. Hon fick ej fäste på grenen och föll till marken, där hon låg frusen och darrande.

Hon jämrade sig ynkligt och var nästan död, då en brunhyllt, barfotad pojke med metspö på axeln gick förbi och hörde henne.

»Stackars lilla kräk, du är nästan död», sade han. »Jag vet vad jag skall göra med dig. Jag skall bära dig dit bort till buskarna, där jag hörde de andra rödfinkarna, sedan skall din mamma nog ge dig mat.»

Gossen satte försiktigt upp henne på en gren nära en av hennes bröder, och där fick hon nätt och jämnt så mycket mat, att hon höll sig vid liv.

Sedan blev det nya svårigheter. En gång jagades hon av en ekorre, och hon räddade sig genom att krypa in i ett hål så trångt, att hennes förföljare ej kunde komma efter. Att hon undkom en stor blå orm, då hon[68] tog sig sitt första bad, berodde endast på, att en hök höll ögonen på ormen och knep honom just i rätta ögonblicket för att den stackars

skälvande lilla fågeln skulle bli räddad. Men hon var nu så förskrämd, att hon ej kunde röra sig på en lång stund.

Alla fågelvärldens svårigheter föllo på hennes lott. Hon var så bräcklig och klen, att hon tappade bort sin familj under flyttningen söderut och kom i sällskap med främmande fåglar, som alls icke voro snälla mot henne. Livet i söder hade varit fullt av vedermödor. En gång snuddade en kula så tätt förbi henne, att hon förlorade två av sina vingpennor, och det gjorde henne ännu mera försagd än förr. Då hon kom tillbaka till norden gav hon sig ut igen och hade slutligen begivit sig till Rainbow-Bottom, vilsekommen och allena.

Hon var en sådan skygg och rädd liten stackare, att alla honorna gjorde narr av henne, och hannarna tycktes aldrig förstå, att hon en gång kunde bli en ganska vacker liten fru. Alla andra kardinalhonor i Rainbow-Bottom[69] hade flera uppvaktande kavaljerer, men denna stackars ensamma och förskrämda varelse fick aldrig någon friare, och ändå var hon i så stort behov av kärlek! Ingen hade någonsin förr gjort henne något närmande; och nu hade hon blivit kysst av denne praktfulle främling!

Hon visste naturligtvis, att det egentligen inte var hennes kyss. Han hade ämnat den åt den stolta varelsen, som hade besvarat hans kallelse, men efter hon hade fått den, så var den nu ändå hennes på sätt och vis. Hon gömde sig i buskarna hela den återstående delen av dagen och hade aldrig varit så rädd i hela sitt liv. Hon ruvade alltjämt över det, och på morgonen satt hon vid Hästskons nedre krök och lyssnade efter de underbaraste toner hon någonsin hade hört. Hela dagen gömde hon sig och väntade, och de följande dagarna voro fulla av längtan, men han kom aldrig igen.

Så en morgon kände hon ett mod, som hon ej förstod, och fylld av en längtan, som drev henne fram mot hennes vilja, begav hon sig i väg utför floden. Långa sträckor smög[70] hon sig fram mellan buskarna och spejade och lyssnade, tills kvällen slutligen kom och hon återvände till Rainbow-Bottom. Följande morgon gav hon sig tidigt ut och flög till det ställe, varifrån hon hade vänt om föregående kväll. Därifrån gled hon mellan buskar och snår, darrande och bävande, men hon fortsatte envist sin färd och ansträngde sig att uppfånga någon ton från den lysande främlingen.

Det var mitt på förmiddagen, då hon närmade sig sumaken, och då hon trött hoppade framåt, hörde hon bara ett litet stycke ifrån sig sångaren, som hon sökte, stämma upp sin fulltoniga, härliga sång. Hon lyfte och hade flytt en hel kilometer, innan hon kom till medvetande av, att hon var stadd på flykt. Hon stannade och lyssnade, och nu hörde hon de käcka tonerna komma böljande med strömmen. Hon flög tillbaka, tätt intill marken, för att se efter, om hon obemärkt kunde finna en plats, där hon kunde betrakta sångaren som hade kysst henne. Då hon slutligen kom till ett ställe, där hon^[71] kunde se honom tydligt, var hans skönhet så bedårande och hans sång så förförisk, att hon småningom hoppade närmare och närmare utan att veta att hon rörde sig.

Högt upp i sumaken hade kardinalen sjungit, tills han var torr i halsen och hoppets källa nästan uttorkad. Han kunde ej annat än lida nederlag mot det överlägsna antalet i Rainbow-Bottom. Han hade paraderat och utfört all den musik han någonsin hade lärt sig och improviserat ännu mycket mera. Men ändå hade ingen kommit och sökt upp honom. Måste det alltså bli Limberlost? Blott denna enda dag till skulle han bevara sin värdighet

och sin boplats. Han vippade med stjärten, lade huvudet på sned och flaxade. Han visslade och sjöng och drillade. Över låglandet, uppför och utför den glittrande floden, utsände han, med alla variationer han kunde hitta på, för sista gången sitt profetiska budskap: »Vått år! Vått år!»

---

[72]

TREDJE KAPITLET.

»Kom hit! Kom hit!» bad kardinalen. Han kände, att hans musikaliska talang inte gav sitt allra bästa, då han brast ut i denna nya sång. Han var nästan modfälld. Han tycktes ej ha någon annan tillflykt än Limberlost, och han föraktade den sumptrakten till den grad, att kärleken skulle förlora något av sitt största behag, om han drevs dit för att söka sig en maka. Tiden tycktes mogen för kraftiga åtgärder, och kardinalen var beredd därtill, men hur kunde han använda kraftiga åtgärder mot en liten maka, som inte ville åtlyda hans bönfällande kallelse? Han hackade liknöjt på bären och slungade ut ett frågande: »Tjip!»

Med en liten gnista hopp flög han ofta upp på sin högsta gren och utfärdade en order, som lät långt mera som en bön: »Kom hit! Kom hit!» och sedan[73] böjde han på huvudet och lyssnade uppmärksamt till flodens röst, så att inte ens det svagaste lilla »tjip» till svar skulle undgå honom.

Han hörde karporna slå vid stranden. En stor gädda högg omkring sig och frukosterade på småfisk. Mitt för sumaken såg han en rovgirig gös sticka upp huvudet och snappa åt sig de honungslastade insekter, som olyckligtvis råkade ramla ner från kalaset i strandkålens vita blommor. Den röda ekorrens vassa snattrande och boskapens idisslareläten, då den långsamt tuggade sina bussar inne mellan videbuskarna, undgingo honom ej. Hackspettens hamrande på en död sykomor ett litet stycke ovanför honom ljöd som trumslag i hans lyssnande öron.

Kardinalen hatade hackspetten ännu mer än han avskydde duvhannen. Denne var endast fjolligt överdriven, men hackspetten var en riktig Blåskägg. Kardinalen längtade efter att få rycka fjädern från hans rygg, tills den blev lika röd som hans huvud, ty hackspetten hade gjort sig så fin han kunde och börjat[74] sin

friarelek med ljuva toner och smältande ömhet. Hans kurtis hade varit lika sliskig som duvhannens, och den ensamme kardinalen hade utstått ytterligare lidanden, då han tvingats att bevittna hans lycka; men knappast hade hans knubbiga, hängivna lilla maka tagit emot hans smekningar och gillat sykomoren, förrän han vände sig emot henne, hackade henne ilsket och ryckte en tuss fjädrar ur hennes bröst. Det fanns icke den ringaste ursäkt för denna tyranniska handling, och denna syn fyllde kardinalen med raseri. Han väntade alldeles säkert, att fru Hackspett skulle skilja sig från mannen och fly från sitt nya hem, och han hoppades på allvar, att hon skulle göra det, men hon företog sig ingenting sådant. Hon gjorde sig liten och ödmjuk, var flitig i sina sysslor och sökte på allt sätt förekomma och avvända sin makes missnöje. Sålunda behandlad blev han ännu mera despotisk, och nu hukade fru Hackspett ihop sig varje gång hon kom i närheten av honom. Det gjorde kardinalen så ursinnig, att han längtade att få gripa in och dunka hackspettens[75] huvud mot sykomorens stam, tills han lärde sig att bemöta sin hustru anständigt.

Floden förde med sig hela körer av lärkdrillar, och nu på morgonen hade gyllingarnas första smältande guldtoner hörts. De hade kommit i dagningen och voro övermåttan förtjusta att vara hemma igen; de fladdrade från strand till strand och sjöngo hänförande under flykten. Det tycktes aldrig ta slut på den fågelsång, som kom glidande med floden, men ändå hördes aldrig den röst, som kardinalen väntade på med så lidelsefull längtan.

Gyllingens sång var så inspirerande, att den frestade kardinalen till ännu en ansträngning; han slog sig ned högt upp, där han lyste purpurröd och svart mot aprilhimlen, han provade sin röst, och då han var säker på den, ropade han i bedjande ton: »Kom hit! Kom hit!»

Just i detsamma fick han se henne! Hon kom mjukt svävande över marken, lätt som ett dun för vinden, med ett rosigt skimmer över sin fjäderskrud, korallröd näbb och till[76] och med fötterna skära — den skyggaste, blygaste lilla varelse man kan tänka sig. Hennes klara ögon blinkade av rädsla, och där nere bland ormbunkar, sippor och fjolårets torra löv satt

hon och vred och vände på sitt lilla huvud och tittade på honom med skrämd förvåning.

Det var detta kardinalen hade väntat, hoppats och planerat för i många dagar. Han hade tänkt sig in i alla situationens enskildheter, men ändå var han icke beredd på detta, som nu inträffat så oförmodat. Han hade tänkt sig att få avvisa många sökande, innan han valde ut åt sig en brud, som kunde tävla med honom i skönhet; men denna lilla skygga varelse, som smög sig fram nära marken och tittade förstulet på honom, kom honom genast att känna sig som en högst obetydlig fågel, och han hade minsann aldrig förr känt sig obetydlig. Den förkrossande möjligheten, att det möjligen någonstädes kunde finnas en kardinal, som var större, grannare och skickligare sångare än han, kom honom att rycka till, och det värsta var, att hans röst plötsligt klickade.

[77]

Halvt dold bland blommorna föreföll hon så liten, så blyg, så förtjusande söt. Han »tjippade» försiktigt ett par gånger för att göra sig säker och klara strupen, ty den hade helt omotiverat blivit torr och hes och sedan

började han på nytt i öm ton. »Kom hit! Kom hit!» bönföll kardinalen. Han glömde helt och hållet bort sin värdighet. Han visste, att hans röst darrade av iver och var hes av fruktan. Han var rädd för att försöka närma sig henne. Men han lutade sig fram emot henne, tiggande och bedjande. Han kaxade och envisades, och han skämdes inte ett grand för att han gjorde det. Det föreföll honom plötsligt, att det var en riktig ära, om han kunde vinna henne. Han gungade på grenen. Han hoppade åt sidan, vred och vände sig behagfullt. Han kråmade sig och gick an och gjorde allt för att visa sig till sin fördel. Det föll honom aldrig in, att duvhannen och hackspetten kunde se på, och han skulle icke ha frågat det ringaste efter, om de hade gjort det; och vad de andra kardinalerna beträffade, skulle han ha kunnat[78] angripa Limberlost och Rainbow-Bottoms förenade styrkor.

Han sjöng och sjöng. I dessa toner lade han in alla de stormande känslorna i sin stora, purpurröda, skälvande kropp; men hon vände endast huvudet av och an, tittade på honom, tycktes vara tillräckligt skrämmd för att fly i vilket ögonblick som helst och svarade ej ens med det svagaste lilla uppmuntrande »tjok!»

Kardinalen teg en sekund, innan han försökte igen. Det lugnade honom och gav honom mera herravälde över sig själv. Han hörde, att hans toner klarnade och blevo allt ljuvare. Det tog upp sig. Kanske hon var intresserad. Det låg något uppmuntrande i, att hon ännu var kvar. Kardinalen kände, att stunden var inne för honom.

»Kom hit! Kom hit!» Nu var han riktigt i farten. Säkerligen kunde ingen kardinal sjunga fullare, klarare, ljuvare toner! Han började från början och sjöng muntert en hel saga, färgläggande den med alla de vilda, käcka, omotståndliga toner han kunde improvisera.[79] Han lät den åtföljas av en böljande sång om vårens glädje och rikedom i toner, så lätta och luftiga som vindens egna melodier, och med gungande kropp markerade han takten till sina rytmiska tongångar. Sedan gled han in i en sång om kärlek, och ömt, bedjande, lidelsefullt berättade han historien såsom endast en förälskad fågel kan det. Sedan uppstämde han en exalterad hymn, en sång dallrande av oro och den smärta, som slet i hans hjärta. Han hade nästan sjungit hela sitt visförråd, men ändå såg det snarare ut, som om hon ville fly än komma till honom. Han

var rädd för att närma sig henne, om också bara med ett enda blygt litet steg.

I ett anfall av förtvivlan stämde kardinalen upp sin mest passionerade sång. Han reste sig i hela sin höjd, böjde sig fram mot henne med utbredda, skälvande vingar, hans kam reste sig, och vaggande av och an i sin flammande glöd sände han ut en riktig ström av hjärtgripande toner. Hans kropp gungade på den böljande floden av exalterade melodier,[80] och det var som om musiken själv antagit synlig gestalt i hans brinnande, vibrerande varelse, medan han bad, lockade, befallde, bönföll. Utmattad sträckte han upp sitt huvud för att slunga ut den sista ton han ännu mäktade åstadkomma och tittade andlöst ner för att se efter, om hon kom, men då såg han en matt, grå strimma på avstånd. Han hade tänkt att så förhäxa den lilla hona han älskade, att hon skulle komma till honom, och han hade följt efter henne en halv dagsresa, innan han själv märkte det.

Ingen annan kardinal hade någonsin uthärdat en sådan jakt som den hon narrade honom till under de följande dagarna. Av fruktan och blyghet hade hon tillbragt nästan hela sitt liv bland småbuskarna. Kardinalen var en

trädtopparnas och de öppna viddernas fågel. Han älskade att gunga i vinden och skjuta fram genom rymden som en pil. Att så där vingla fram över trädstockar, bland löv och genom tovigga snår tröttade och retade honom mer än hundra mils flykt i fria luften. Ibland[81] drev han henne ur hennes gömställe, och då rusade hon vilt uppför kullar och nedåt dalar, sökande ett nytt snår; men vart hon än styrde kosan, var kardinalen endast ett andedrag bakom henne, och med varje tillryggalagd mil växte hans lidelse för henne.

Det var ingen tid att äta, bada eller sjunga; endast mil efter mil av outtröttlig förföljelse. Det var, som om den lilla varelsen ej kunnat stanna, även om hon velat det, och vad kardinalen beträffade, måste han fortsätta jakten ända till sitt sista andedrag. Det var ett underverk, att den skrämda fågeln kunde hinna undan. Hon var tydligen illa därän, tack vare hans eldiga förföljelse. Två stjärtfjädrar voro borta, och en penna i hennes vinge var bruten. En gång hade hon flugit för lågt och stött huvudet mot en staketribba, så att en droppe blod trängde fram och hon pep jämmerligt. Flera gånger hade kardinalen trängt in henne i en vrå och försökt hålla fast henne i en

fjädertuss och tvinga henne att ta reson, men hon slet sig ifrån honom och rusade bort alldeles skräckslagen,[82] lämnande honom efter sig halvdöd av längtan och samvetsqual.

Men hur vettskrämd hon var eller vart hon styrde kosan i sin hejdlösa flykt, kom hon alltid ihåg en sak, och det var att inte utsätta kardinalen för den förbittring, som väntade honom vid Rainbow-Bottom. Kippande efter andan, darrande av fruktan, längtande efter säkra gömställen, utmattad och halvblind efter alla olyckor under flykten genom främmande trakter, jagade den trötta fågeln framåt på måfå, men hon skulle hellre ha låtit slita sig i stycken än leda sin härlige förföljare i gapet på de ursinniga fienderna.

Stackars lilla befjädrade varelse! I hela sitt liv hade hon varit stadd på flykt för faror. Hon kunde ej förstå, att kärlek och beskydd nu erbjödos henne i denna granna förklädnad, och hon bara flydde och flydde ...

Med hjärtat svidande av lidelse och kärlek hade kardinalen en gång låtit sig bli efter, för att hon skulle få vila sig, och innan han fått en aning om, att en annan fågel var nära, hade en oförsynt släkting till honom[83] från

Limberlost givit sig med i jakten och förföljde henne nu så häftigt, att hon med ett skrik av fasa svängde om och ilade tillbaka till kardinalen för att söka skydd. Hans vrede vid åsynen av rivalen blandades med det lyckliga medvetandet, att hon sökte honom i sin nöd, och nu greps kardinalen av ett sådant raseri, att han tycktes växa till sin dubbla storlek. Som en flammande brand av hämnd kastade han sig över Limberlost-parvenyn, så att han föll till marken som en enda boll av rufsiga fjädrar. Med näbb och klor gjorde han sitt angrepp, och då han tygat så illa till sin rival, att han hade hoppat bort darrande, med tovig fjädrar fläckade av sitt eget blod, kom kardinalen ihåg sin lilla älskade och skyndade tillbaka i trygg förhoppning om belöning.

Hon var så säkert gömd, att fastän han sökte, ropade och bad, fann han intet spår av henne på hela dagen. Kardinalen blev nästan ifrån sig, och hans ömma, bönfallande rop skulle ha rört vem som helst utom en vettskrämd fågel. Han visste ej ens, i vilken[84] riktning han skulle förfölja henne. Natten kom och fann honom i en feber av kärlekskval och oro, men den bragte vila och besinning. Hon kunde inte ha hunnit så långt. Därtill var hon för uttröttad.

Han skulle inte låtsa om, var han var. Snart skulle hon inte längre stå ut med hungerns och törstens lidanden.

Han gömde sig i pilarna nära det ställe, där han tappat bort henne och väntade så tåligt han kunde, och det var en klok plan. Strax efter dagningen kom hon, darrande av fruktan, smygande ner till floden för att dricka. Det var en nästan brutal grymhet, men hennes rädsla måste övervinnas på något sätt, och med ett utrop av triumf var han tätt bredvid henne. Hon gav honom en förskrämd blick och rusade bort. Jakten började åter och fortfor tills hon tycktes vara alldeles utmattad.

Den morgonen kunde ingen rival sticka sig in. Kardinalen flög bredvid henne och gav henne en smekning eller försökte kyssa henne, så snart det ringaste tillfälle yppade[85] sig. Hon var nästan utsliten, hennes flykt var osäker och blev allt långsammare. Kardinalen gjorde allt vad han kunde. Om hon stannade för att vila, kröp han så nära henne han vågade och tiggde ömkligt: »Kom hit! Kom hit!»

Då hon tog till flykten igen, motade han henne så skickligt, att hon flera gånger sökte hamn i sumaken, utan att veta var hon var. Då

hon gjorde detta, satte han sig på närmaste gren, och medan de båda vilade sig, sjöng han för henne en liten ljuvlig, viskande kärlekssång, djupt nere i strupen, och med varje ton flyttade han sig försiktigt närmare. Hon vände huvudet ifrån honom, och fastän hon kippade efter andan och flämtade av rädsla, visste kardinalen, att han ej vågade sig närmare, ty då skulle den lilla skygga varelsen rusa i väg igen. Nästa gång hon tog till flykten, fann hon honom så envist i sin väg, att hon tvärvände och flämtande tog sin tillflykt till sumaken. Då detta hade hänt så många gånger, att hon tycktes känna igen sumaken som en räddningsplats, drog[86] kardinalen sig åt sidan och offrade all den andedräkt han hade kvar på en jublande triumfvissling, ty nu började han förstå, hur han skulle bära sig åt. Han sköt rätt ut i luften, och med ett kast, som skulle ha hedrat en flugsnappare, högg han sig en broms.

Med ett ömt »tjip» från gren till gren kom han med den, långsamt och försiktigt. Eftersom han själv var halvdöd av hunger, förstod han, att hon måste vara nästan utsvulten. Han hoppade emot henne ivrigt men varsamt, med hjärtat uppe i halsgropen och

bromsen i sin näbb, så att hon kunde se den. Han sträckte ut hals och ben så långt han kunde, då han räckte henne flugan. Vad gjorde det, att hon tog den med ett ryck och flög en halv kilometer, innan hon åt upp den? Hon hade tagit emot mat av honom! Det var en början. Han drev henne försiktigt till sumaken och höll henne med outtröttligt tålamod kvar där hela dagen. Han bar till henne alla utvalda läckerheter han kunde hitta i sumakens omedelbara närhet, och ibland tog hon en bit ur hans näbb,[87] fastän han oftast nödgades lägga den på grenen bredvid henne. I skymningen försökte hon upprepade gånger komma ner i busksnåret, men kardinalen motade henne med ändlöst tålamod och ömhet till sumaken, tills hon uppgav sina försök och i skydd av en vild vinranka slingrad omkring den gren, som var kardinalens egen utvalda viloplats, stack sitt trötta huvud under vingen och somnade. Då hon sov gott, kröp kardinalen så nära han vågade, och med ett öga på sin lilla gråa älskling och det andra spejande efter varje tänkbar fara tillbragte han en vaknatt där.

Han var nästan dödstrött, men detta var i alla fall oändligt mycket bättre än föregående natt,

ty nu visste han icke allenast var hon var, utan hon sov helt tryggt på hans egen favoritplats. Hopkrupen på grenen betraktade kardinalen henne noga. Han tyckte, att hon var fulländat vacker. Hon var visserligen rufsig, men hon kunde ju göra toalett. Några fjädrar voro borta, men de skulle snart växa igen. Hon utgjorde en hjärtevärmade syn, varpå kardinalens kärlekskranka[88] själ frossade varje gång en irrande månstråle smög sig fram mellan vinlöven.

Den ena vågen efter den andra av öm passion böljade genom honom. Halva natten kuttrade han nästan ohörbart sin ljuva kallelse till henne: »Kom hit! Kom hit!»

Följande morgon, då rödhakesångarna förkunnade dagens ankomst nere vid den glittrande floden, spratt hon upp ur sömnen; men innan hon hunnit besluta sig för, åt vad håll hon skulle fly, upptäckte hon en präktig, aptitlig mask, som lagts på grenen helt nära henne, och stannade mycket förståndigt kvar för att frukostera. Sedan flög kardinalen ner till floden och badade. Det var en sådan förtjusande lek, och vattenplasket ljud så uppfriskande upp till den trötta och nedsmutsade fågeln, att hon ej kunde stå emot

sin längtan att doppa sig några tag. Då hon var våt, kunde hon inte flyga så bra, och han passade på tillfället att räta ut hennes knäckta vingpennor, hjälpa henne att göra toalett och ge henne några extra smekningar. Han visade henne vägen till sin favoritplats,[89] där han brukade ta solbad, och följde efter bondens plog på åkern, tills han hittade en stor, läcker skalbagge. Han nappade av dess huvud, skalade av de styva vingsköldarna och räckte henne den med en behagfull rörelse. Han blev så förtjust, då hon tog den ur hans näbb och stannade kvar i sumaken för att äta upp den, att han slog sig ned i en törnbuske i närheten, där en vild convolvulus med sina snövita blommor utgjorde en vacker bakgrund för hans scharlakansrock. Han sjöng den gamla bönfallande sången så som han aldrig hade sjungit den förr, ty nu var hans hjärtas bävan blandad med en skymt av hopp.

Han sjöng om och om igen, avrundade varje ton, lät den svälla ut, böjde sig fram mot henne med förledande ömhet, bländande henne med sin strålande skönhet, medan han gungade av och an för att tilldra sig hennes gillande uppmärksamhet, och allt vad han lidit och allt vad han hoppades på lade han in i sin sång.

Just då hans hjärta började svälla av vemodig misströstan, uppfångade[90] hans lyssnande öra det svagaste, blygaste svar, som en älskarinna någonsin givit. Endast ett mildt bönfallande »tjok» från sumaken. Han avbröt sin sång i ett utbrott av triumf, som var nära att kväva honom. Försiktigt hoppade han från gren till gren emot henne. Med ömma, kuttrande ljud nalkades han henne långsamt, och under över alla under! med trötta ögon och skälvande vingar räckte hon honom sin näbb till en kyss.

Vid middagen den dagen sade bonden till sin hustru:

»Om du vill höra den vackraste sång, Maria, och se det lustigaste du någonsin sett, så kom med mig till rågångsstaketet och titta på hur han bär sig åt, den där rödfinken, som vi hörde häromdagen.»

»Jag vet inte av, att rödfinkar äro så sällsynta, att jag behöver gå långa vägar i det här slaskiga väglaget för att titta på en tocken», svarade Maria.

»Det är ganska torrt att gå utmed staketet», sade Abraham, »och du har aldrig sett en sån rödfink som den här. Han är[91] lika stor som

två vanliga. Han är så röd, att var buske han slår ned på tycks stå i brand. Det är alldeles säkert att någon har rått om honom, och han tar mig för den mannen. Jag kan med lätthet komma honom så nära som tre alnar. Han är den vackraste fågel jag nånsin har sett, och vad sången beträffar, så har han slutat med väderleken, och i dag bjuder han folk på sitt inflyttningskalas. Han har varit där ensam i en vecka och sjungit alldeles överdådigt vackert, men i dag har han fått sig en liten fru, och han är lika uppspelt som jag var på min tid. Jag är riktigt rädd, att han skall spränga strupen.»

Maria fnös till.

»Nåja, kom inte med, om du är trött, mitt gull», sade bonden. »Jag trodde det kanske kunde roa dig. Mig har han gjort riktigt gott. Jag har blivit så smidig i alla leder, att jag nästan ertappar mig själv med att springa uppför fåran, och sedan går jag helt långsamt ner till staketet, för att få vara nära honom så länge jag kan.»

[92]

Maria stirrade på honom. »Har du blivit fjollig, Abraham?» frågade hon.

Abraham småskrattade. »Inte ett dugg mindre fjollig kommer du att bli, mitt gull, då du väl får ögonen på den där gynnaren. Kom nu, om du har tid. Du är bjuden. Han bjuder hela trakten att komma.»

Maria sade ingenting mera, men inom sig bestämde hon sig för, att hon inte hade tid att springa efter en fågel, då hon hade sitt hushåll och sin vårsömnad att sköta. Då hon kom ihåg Abrahams hänryckta lovord över sångaren och kände en fläkt av doftfylld vårluft, i det hon gick från köket till brunnen, måste hon medge, att det var en frestelse att gå; men hon slutade sitt förmiddagsarbete och slog sig beslutsamt ned vid sin söm. Hon sydde flitigt, drog till tråden med en rask rörelse, som hon lärt sig av åratals övning, och om hennes ögon drogos mot floden och hon ofta gjorde pauser och lyssnade uppmärksamt, visste hon ej själv av det. Vid tvåtiden greps hon av en oro, som pockade på att tillfredsställas. Hon knep[93] hårt ihop läpparna, fick en rynka i pannan och fortfor att sy. Halv tre lade hon ned händerna i knät, Abrahams nya buldanskjorta gled ned på golvet, och hon reste sig tveksamt och gick till garderoben, där hon tog fram sina galoscher och satte dem

framför köksspiseln för att ha dem till hands, ifall hon behövde dem.

»Ånej», mumlade hon, »jag skall ha den här skjortan färdig i eftermiddag. Jag skall kärna smör och baka på förmiddagen, och på eftermiddagen kommer Mary Jane Simms och hälsar på.»

Hon gick tillbaka till fönstret och tog upp skjortan och sydde i en halvtimme med ovanlig fart; men klockan tre lade hon ifrån sig arbetet, öppnade köksdörren och tittade nedåt floden.

Luften var full av den tidiga vårens hela berusning. Brisen, som fläktade på hennes kinder, var mättad med en fin doft av frömjöl och den syrliga, friska lukten av nyutslaget löv. Ringlande sig mot himlen som ett vinkande finger steg en spiral av violett[94] och grå rök upp från den hög av trädrötter, som Abraham höll på att bränna, och här och där i omnejden syntes ett dussin andra rökar, vittnande om hans grannars flit. Likt sorlet av avlägsen musik hörde hon de surrande vingarna av hundratals bin, som kantade vattenhon, vilda av törst. På vedstapeln pladdrade pärlhönan oavlåtligt:

»Fut rack! Fut rack!« Över gården kom den gamla kalkontuppen med solfjäderformigt utspärrad stjärt och raspande, släpande vingar och gav i en serie av explosiva läten uttryck åt sin förtjusning över vårens och kärlekens tid. I stalldörren utmanade Bramaputratuppen muntert till strid på liv och död en av sitt eget släkte en halv mil därifrån. Från floden hördes det gälla snattrandet av hennes blågråa gåskarl som vaktade sitt harem. På hönsgården höllo hönsen en larmande kackelkonselj, och fähustomten var full av boskap, som råmade efter hagens frihet, fastän den ännu ej var färdig till bete. Den lilla gumman, som stod där och tvekade i dörröppningen, tyckte att hela naturen hade sammansvurit[95] sig att locka henne från hennes arbete, och just i detsamma smattrade klar och befallande kardinalens maning: »Kom hit! Kom hit!«

Hennes ansikte uttryckte den djupaste förvåning. »Så sant jag lever«, sade hon, »har han inte ändrat sin sång! Det var det Abraham menade med, att jag var inbjuden. Han bjuder folk att se på sin maka. Nu går jag.«

Hennes kinder rodnade lätt av förväntan. Hon tog skyndsamt på sig galoscherna och kastade en gammal schal över sitt huvud. Hon gick

över gården, följde gångstigen genom fruktträdgården och kom ut till landsvägen. Nedanför logen vek hon av och försökte snedda. Smutsen var djup och seg, och hon tappade en galosch, men med tillhjälp av en käpp fiskade hon upp den igen och satte den på sig, balanserande på den andra foten.

»Det hade just varit trevligt, om jag hade ramlat omkull i den här smörjan», mumlade hon.

Hon gick in i logen och kom ut igen[96] efter en minut, stängde sorgfälligt dörren, gick åter över vägen och styrde kurs utmed rågångsstaketet nedåt floden.

Halvvägs ute på fältet såg Abraham henne komma. Det är onödigt att tala om, hur många gånger han under loppet av eftermiddagen hade tittat åt det hållet. Han gav gamla Grållan lösa tömmar och kom rusande utför sluttningen, rödblommig, med lysande ögon och med ett fast tag om plojen, som lade upp en rand av svart mylla, där den gick fram.

Maria betraktade hans upphettade ansikte och strålande ögon och förstod, att hela hans varelse gav uttryck åt en hemlig stolthet och glädje.

»Abraham», frågade hon allvarligt, »har du fått igen dina krafter?»

»Ja», utbrast Abraham och ryckte av sig sin gamla filthatt och tittade in i kullen liksom för att söka inspiration. »Det är just rätta ordet, mitt gull! Jag har fått igen mina krafter. Fått dem av en liten rödfink. Vårens kraft! Sångens kraft! Kärlekens kraft! Om[97] den där stackars lilla röda skottavlan för någon simpel bonddrängs kula kan åstadkomma så mycken livsglädje i dag, så är det inte mer än rätt och billigt, att en resonerande, tänkande man också skall kunna tillägna sig litet av livets välsignelse. Du har rätt, Maria; jag har fått igen min kraft. Det är Vår herres kraft, men av den där lilla rödfinken har jag lärt mig att ta den i besittning. Kom hit, Maria!»

Abraham lindade tömmarna om plogens handtag och ledde försiktigt sin hustru till staketet. Han letade rätt på ett stycke tjock bark åt henne att stå på och placerade henne, där hon var dold av en stor ek. Sedan ställde han sig bakom henne och pekade på sumaken och fågelhonan.

»Håll dig bara stilla i en minut, så blir du hederligt lönad för att du kom hit, mitt gull», viskade han.

»Jag tror aldrig jag har sett en sån ful fågel som hon», svarade Maria.

»För honom är hon en förstklassig skönhet.[98] Han har ingenting att anmärka på henne, må du tro», sade Abraham.

Bruden hoppade skyggt av och an i sumaken. Hon hackade på de torra bären och försökte ofta fiffa upp sin fjäderskrud, som verkligen hade blivit illa nedsmutsad, och vid näbben hade hon en droppe torkat blod. Man såg tydligt, vilka svårigheter hon gått igenom, och ändå var hon en ofantligt intagande fågel, ty hennes knubbiga kropps mjuka linjer syntes under fjädrarna, och i stället för att andra medlemmar av kardinalfamiljen vanligen hade vassa svarta ögon, voro hennes milt bruna och strålade av en öm glans, som man ej kunde missta sig på. Hon var en vacker fågel, och hon gjorde allt vad hon kunde för att göra sig fin och prydd igen. Det syntes tydligt av hennes rörelser hur blyg hon var, och ändå stannade hon kvar i sumaken, som om hon

varit rädd för att lämna den, och tittade ofta väntansfullt ut mellan trädtopparna.

Det kom ett jubelrop nedifrån floden. Den lilla fågeln slätade till sin fjäderskrud[99] och väntade oroligt. Nu kom kardinalen som en flammande raket och ropade på henne i flykten. Han slog sig ned bredvid henne, stoppade litet mat i hennes näbb, gav henne en kyss för att befordra matsmältningen, lät sin näbb smekande glida över hennes vingfjädrar och flög till benvedsbusken. Kardinalfrun njöt av maten hon fick. Det var just vad hennes gom ville ha. Hon tyckte om kyssen och smekningen, var på det hela taget förtjust i allt vad han gjorde för henne, och med erkänslan för hans ömhet kom ångern över den förfärliga jakt hon tvingat honom till i sin dåraktiga rädsla och en impuls att vedergälla honom. Hon gjorde ett litet hopp mot benvedsbusken, och det var ett förtjusande lockrop hon sände honom. Med en gäll vissling av triumferande stolthet svarade kardinalen med att ögonblickligen svinga sig upp till henne.

Bonden grep hårdare om sin hustrus axel, men Maria vände sig emot honom med blixtrande, tårfyllda ögon. »Och du vill gå och gälla som en anständig människa, Abraham?»

[100]

»Anständig?» upprepade den förvånade Abraham. »Anständig? Det skulle jag tro att jag är.»

»Jag tror inte att du är det», svarade hans hustru häftigt. »Du vet inte vad anständighet vill säga, då du står där och pekar på dem. De ä' inga fåglar. De ä' mer än fåglar. De ä' människor! Precis vanliga människor!»

»Maria», bad Abraham, »Maria, mitt gull ...»

»Jag riktigt skäms för dig», inföll Maria. »Hur tror du hon skulle känna det, om hon visste, att här stod en karl och pekade på henne? Har hon inte rättighet att vara kärleksfull och öm? Har hon inte rättighet att vedergälla honom så gott hon förstår? De ä' precis som vanliga mänskliga varelser, och jag vet inte, hur du kan ha rätt att spionera på en kvinna, då hon gör det bästa hon förstår.»

Maria slet sig ifrån honom och gav sig i väg utmed staketet.

Med några långa steg hade Abraham[101] henne i sina armar, och hans vissnade kind med sina vårblommor trycktes emot hennes likaledes vissnade och tårfuktade.

»Maria», viskade han osäkert, »Maria, mitt gull, det var inte min mening att visa någon missaktning för kvinnokönet.»

Maria torkade sina ögon med schalsnibben. »Det tror jag nog, Abraham», medgav hon, »men du är alldeles lik alla andra män. Du tänker dig aldrig för! Fortsätt nu att plöja och låt den där lilla fågelhonan vara i fred.»

Hon lösgjorde hans armar och ämnade ge sig i väg hem.

»Mitt gull», ropade Abraham saktmodigt, »efter du har tagit med dig fickan full av vete åt dem, kan du lika gärna låta mig få det.»

»Herre je!» utbrast Maria och rodnade. »Jag glömde alldeles av mitt vete! Jag tänkte, att det kanske var ont om mat för dem, efter det är så tidigt på året, och om du vill strö ut litet vete och några brödsmulor åt dem, kunde de kanske stanna här och häcka i sumaken, efter du är så förtjust i dem.»

[102]

»Det är just vad jag innerligt önskar att de måtte göra och jag har haft med mig mat och kelat med honom så gott jag har kunnat i en hel vecka», sade Abraham, i det han föll på knä och formade sina händer till skålar, medan

Maria flyttade över vetet till dem från sina förklädesfickor. »Jag skall strö ut det på staketribban, och om en kvart komma de och ta det. Tack, Maria, det var snällt av dig att tänka på det.»

Maria såg oavvänt på honom. Så rar han var! Så rar han alltid hade varit! Så lyckliga de voro tillsammans! »Abraham», sade hon tvekande, »är det något annat jag kan göra för ... dina fåglar?»

De voro annars förbehållsamma varelser, och den inblick de den dagen fått i varandras väsen, var en överraskning, som de knappast visste hur de skulle uppta. Abraham sade ingenting ... han kunde inte. Han skakade långsamt på huvudet och grep sig an med plogen, fuktig i ögonen. Maria styrde kurs mot rågångsstaketet, men hon stannade flera gånger för att lyssna, och det var inte underligt,[103] ty alla rödfinkar från flodens stränder hade samlats omkring sumaken för att se efter, om det pågick någon batalj i fåglarnas rike, men det var bara kardinalen, som slog saltomortaler i luften och ropade med översvallande iver: »Kom hit! Kom hit!»

FJÄRDE KAPITLET.

Hon hade tagit sumaken i besittning. Platsen för boet hade hon sett ut, och han gillade högljutt hennes val. Hon anbragte den första torra kvisten, och efter att ha granskat den noggrant tillbragte han dagen med att bära till henne andra, så lika den som möjligt. Om hon behövde torra grässtrån, bar han till henne sådana, tills hon började släppa ner dem på marken. Om hon flätade in ett stycke vinstocksbark, skalade han vinstocken, tills hon inte ville ha mera. Under de dagarna tänkte han icke ett ögonblick på, att han var den största kardinalen i skogen, och han hade glömt, att han bar röd uniform. Hon var ingen skicklig byggmästare. Hennes näste var ett löst sammanfogat skrälle, men hon hade byggt det och hade tillåtit honom att hjälpa till. Det var[105] hennes, och han improviserade en hymn till dess pris. Varje morgon slog han sig ned på kanten av boet och tittade i stum förvåning på varje nytt, vackert ägg, och varje gång hon kom för att ruva, satt hon som förhäxad och betraktade sina skatter i stolt hänryckning.

Sedan betäckte hon dem med sitt varma bröst och riktade tillbedjande blickar på kardinalen. Om han sjöng från benvedsbusken, vände hon sig åt det hållet. Om han begav sig ut på åkern efter mask, stod hon över sina ägg och tittade ner och bevakade varje hans rörelse med oförställd oro. Kardinalen glömde bort att vara egenkär över sin skönhet, men hon njöt av den varje stund på dagen. Obeskrivligt skygg och rädd hade hon varit under frieriet, men det gottgjorde hon genom att vara en ojämförligt hängiven maka.

Och kardinalen! Han var förvånad över att finna sig i stånd till så många och så växlande känslor. Icke nog med att han ruvade, medan hon gav sig ut för att bada[106] och ta motion. De finaste läckerbitarna bar han till henne. Då hon inte ville ha mera, satte han sig många gånger om dagen på en gren tätt bredvid nästet, och med tillslätade fjädrar och nedlagd kam betraktade han henne med stum, vördnadsfull andakt.

Han förde ett förskräckligt väsen nere på flodstränderna. Men i sumaken gav han icke ifrån sig det svagaste »tjip», som kunde dra till sig uppmärksamheten. Han var så angelägen att ej bli bemärkt, att han föreföll bara hälften

så stor som han egentligen var. Alltid, då han flög ut, gav han henne en liten öm kyss och drog sin näbb över hennes vinge — en smekning, som han själv hittat på och som han njöt av att få ge henne.

Om han kände med sig, att han störde henne för ofta, satte han sig i benvedsbusken och sjöng för livet, om kärlek och lycka. Hans musik var mindre larmande nu. De höga, stoltserande, klingande lidelsefulla tonerna hade blivit mjukare och mera dämpade. Han improviserade vaggvisor. Han sade henne, hur högt han älskade henne, hur han[107] skulle kämpa för henne, hur han vakade över henne, hur han skulle ge signal, om någon fara nalkades, hur stolt han var över henne, vilket ypperligt bo hon hade byggt, hur vackra han tyckte hennes ägg voro, vilka präktiga ungar det skulle kläckas ur dem. Full av ömhet, smältande av kärlek sjöng kardinalen för sin lilla tåligt ruvande maka: »Så kär! Så kär!»

Bonden lutade sig mot sin såningsmaskin och lyssnade uppmärksamt på honom. »Jag kan svära på, att han har ändrat sin sång nu igen, och den här gången kan jag sannerligen inte förstå vad han säger.» Varje gång kardinalen höjde sin röst, tystnade såningsmaskinens

skrammel, och Abraham lyssnade ivrigt till tonerna och funderade vitt och brett över dem.

En kväll sade han till sin hustru: »Maria, har du givit akt på rödfinken de sista dagarna? Han har ändrat sin sång till en ny melodi, och den här gången är jag alldeles bet. Om det gällde livet, kan jag inte förstå vad han säger. Tänk, om du skulle gå[108] dit ner i morgon och försöka, om du kan leta ut det åt mig. Det skulle vara bra roligt att veta det.»

Maria kände sig smickrad. Hon hade alltid trott, att hon hade ett gott musiköra. Här var ett tillfälle att pröva det och på samma gång göra Abraham till viljes. Hon raskade ifrån sig sysslorna följande morgon och smög sig ner till rågångsstaketet. Hon gömde sig bakom eken, spetsade öronen och lyssnade ivrigt och med klappande hjärta. »Klipp, klipp», ljud såningsmaskinen, då Abrahams rara gamla ansikte kom knogande uppför sluttningen. »Tjip! Tjip!» varnade kardinalen, i det han flög till sin maka.

Han gav henne litet mat, strök hennes vinge, slog sig sedan ned i benvedsbusken och sjöng om den kärlek, som tagit makten över honom. Medan han drillade sin ömma, smekande visa,

översatte den lyssnande kvinnan den i sitt hjärta, och likaså gjorde den ruvande fågeln.

Med strålande ögon och upphettade kinder ilade hon utmed staketet. Flämtande av[109] iver mötte hon Abraham halvvägs på återvägen. Glömmande sin vanliga tillbakadragenhet slog hon armarna om hans hals, drog hans kind intill sin och utropade: »Å, Abraham, jag har det! Jag har det! Jag vet, vad han säger. Å, Abraham, min älskade vän! Min egen! Så kär för mig! Så kär!»

»Så kär! Så kär!» upprepade kardinalen.

Förvåningen i Abrahams min övergick till förståelse, och han utbrast:

»Ja, min själ, du har hittat på det du, mitt gull! Det är just vad han säger, det är klart som dagen. Jag hör det tydligare än allt annat, som han hittills har sjungit, och nu förstår jag det.»

Han slog armarna om Maria, tryckte hennes huvud mot sitt bröst med sin darrande gamla hand, och det ansikte han vände mot morgonljuset var skönt.

»Jag önskar innerligen», sade han med en dallring på rösten, »att alla levande varelser på jorden förstode den visan så bra som jag och den där rödfinken!» Med armen om varandras

liv lyssnade de med förtjust min, och[110] över åkern kommo kardinalens smältande toner svävande: »Så kär! Så kär!»

Hädanefter blev Abrahams kärlek till fågelfamiljen en stilla mani. Han bar mat till staketet varje dag, antingen det var regn eller solsken, lika regelbundet som han ryktade och fodrade Nancy i stallet. Omtanken för och tillgivenheten för kardinalen utvecklade i hans ömma gamla hjärta en böljande flod av sympati för alla fåglar, som häckade på hans ägor.

Han drev ner en stolpe för att utmärka det ställe på åkern, där piparehonan låg på ägg, så att han inte skulle låta Nancy trampa ned boet. Då han sköt för stängerna i ledet borta vid vägen, var han alltid noga med att låta den tredje vara nere, ty en sparv häckade i stolphålet, där den annars skulle ha passats in. Alar och nyponbuskar fingo växa ostörda utmed hans gärdesgårdar den våren, om han upptäckte, att de hyste en liten fågelmor med ängsliga ögon. Han lämnade en kvadratmeter klöver oskuren, emedan han tyckte, att lärkan, som sjunger närmare[111] den högstes tron än någon annan fågel, hade lärt sig en och annan ton av de osynliga änglakörernas sång och

med ojämförlig renhet och ömhet lät dem klinga ner till sin ruvande maka, vars hem och lycka skulle bli förstörda, om lien fick gå över denna gröna fläck. Ända till hösten uppsköt han att bränna upp rishögen efter vårkvistningen, bakom fruktträdgården, då han fann, att ett vackert trastpar bodde där, och han njöt nästan lika mycket av trastens sång som av lärkans. Han lämnade kvar en ihålig och murken gren på det gamla rödastrakanträdet, ty då han kom för att hugga av den, flaxade ett par sidensvansar omkring där, vilda av oro.

Hans fickor voro buktiga av vete och brödsmulor, och hans hjärta var stort av lycka. Det var hans ålderdoms gyllene vår. Himlen hade aldrig förefallit så blå eller jorden så skön. Kardinalen hade öppnat hans själs källor; livet fick ny färg, ny glädje, och varje Guds verk uppenbarade en frisk och hittills ej uppskattad älsklighet. Själva hans[112] muskler tycktes mjukna, och ny styrka vaknade för att möta hans uppåtsträvande själs önskningar. Han hade icke på årtal fullbordat sitt dagsverke så lätt och med sådant nöje, och han kunde se, hur hans föryngring återspeglades hos Maria. Hon svävade lätt omkring i huset med avbrutna

visstumpar, som till och med smekte Abrahams öron ljuvligare än fåglarnas toner, och de sista dagarna hade han märkt, att hon klädde om sig till sin eftermiddagssömnad, tog på sig sin söndagsspetskrage och ett vitt förkläde. Han for genast till staden och köpte henne en vackrare krage än hon någonsin ägt i hela sitt liv.

Sedan sökte han upp en skyltmålare och kom hem med en hop brädlappar, på vilka stod målat med stora, svarta, lång väg synliga bokstäver:

Jakt är ej tillåten på dessa ägor.

Han föreföll litet förlägen, då han visade dem för Maria. »Det tycks mig litet ovänligt[113] att sätta upp sånt här för mina grannar», erkände han, »men saken är den, att det är inte så mycket grannarna som inte mera pojkar, som behöva uppfostras, och så de där stadsmänniskorna, som kalla sig sportsmän och döda en kolibri för att se, om de kunna träffa den. Det fanns en tid, då träd och buskar voro fulla av fåglar och ekorrar och det vimlade av kaniner och fisken riktigt trängdes i floden. Jag brukade då fånga så många vaktlar och vilda kalkoner här i närheten, som

man kunde behöva för att få litet omväxling i matsedeln. Det var alltid min föresats att ta litet och lämna litet kvar. Men se hur det är nu. Det är en riktigt stor händelse, om jag nånsin kan få en tvåmarksgös. Jag skulle bli nästan vettskrämd, om jag finge höra en vild kalkon skrocka, och vad småfåglar beträffar, finns här ungefär fjärdedelen mot förr, men i stället få vi säden förstörd av insekter. Jag skulle kunna göra vad som helst för småfåglarna för deras sång och deras färg och nätta, lekfulla fasoner, men jag är inte så dum, att jag inte ser,[114] vad de göra för mig i stället. De här anslagstavlor ska sättas upp, och jag gratulerar den, som jag ertappar med att göra illa mot mina fåglar.»

Maria betraktade anslagen tankfullt. »Du borde då inte vara tvungen att sätta upp dem», sade hon slutligen. »Om det är så ordnat, att det är bra för dem att vara här och lagar ha stiftats för att skydda dem, borde människorna bära sig förståndigt åt och låta dem vara i fred. Jag har aldrig i mitt liv varit så intresserad av fåglar som nu, och jag skall också ha ögonen med mig. Om du hör middagsklockan ringa ett slag, då du är ute på åkern, så vet du att det

betyder, att det är någon, som smyger omkring med bössa.»

Abraham tog fast Maria och gav henne en smällkyss på kinden, där flickårens rosor ännu blommade för hans räkning. Sedan fyllde han sina fickor med säd och brödsmulor och gick ner till floden för att duka bord åt kardinalen. Han hörde hans skarpa, gälla »tjip», och hans ömma, veka kärlekstoner,[115] då han kom ut från logen, och hela vägen till sumaken klingade de i hans öron.

Kardinalen mötte honom vid hörnet av åkern och flaxade över buskar och staket endast några meter från honom. Då Abraham hade strött ut sitt förråd på staketribban, kom fågeln trippande och vickande med huvudet, tog elegant upp en bröds mula och flög till sumaken med den. Hans maka tog emot den med förtjusning, och han förde till henne den ena godbiten efter den andra, tills hon nekade att öppna näbben efter mera. Han åt själv en lätt kvällsvard, sedan svingade han sig upp i vinrankan och avslutade dagen med en timmes musik. Då och då riktade han ett muntert frågande öga på Abraham, men icke ett ögonblick förlorade han nästet och sin lilla knubbiga gråa fru ur sikte. Hon ruvade över

äggen, och han ruvade över henne, och för att hon skulle förstå djupet och ståndaktigheten i hans hängivenhet, sade han henne upprepade gånger med alla de ömma nyanser han kunde[116] lägga in i sina toner, att hon var honom »så kär, så kär!»

Kardinalen hade aldrig anat, att ankomsten av den maka han så mycket längtat efter skulle fylla hans liv med så oändlig glädje. Men just samma dag, som lyckan tycktes ha nått sin höjd, blev det sorg i sumaken. Han hade fördröjt sig med att jaga en fet mal, som han nödvändigt ville ha åt sin maka, och hon hade blivit outhärdligt törstig och lämnade boet för att flyga ner till floden. Då han såg henne där, skyndade han sig allt vad han förmådde för att ruva äggen i hennes ställe, och han kom just lagom för att se en tjuvaktig röd ekorre kila i väg med ett ägg.

Med ett ursinnigt skrik kastade kardinalen sig över honom. Hans vilda angrepp kostade ekorren ett öga, men fågelfar förlorade också en unge, ty ekorren tappade ägget utanför nästet. Kardinalen plockade bedrövad upp de skvallrande skalén, så att inte någon, som fick se dem, skulle titta upp och upptäcka hans skatter. Det var tre ägg[117] kvar, och den

ruvande fågeln sörjde så bittert över den förlorade, att kardinalen satt tätt bredvid nästet hela dagen och viskade om och om igen, för att trösta henne, att hon var honom »så kär, så kär».

---

[118]

FEMTE KAPITLET.

»Se hit! Se hit!» ropade kardinalen.

Denna uppmaning klingade om och om igen från hagtornsträdets högsta gren, och ändå var det inte hans uppriktiga mening. Han var utom sig av en ny, härlig extas, och han kunde omöjligt låta bli att ge utbrott åt sina känslor. Han befallde bonden och varje annan hår- eller fjäderbeväxt invånare i floddalen att titta, men sedan flaxade och for han omkring som en galning, om någon av dem vågade sig komma nära, ty det tilldrog sig stora händelser i sumaken.

Under de sista dagarna hade kardinalen ruvat en timme varje morgon, medan hans maka tog sig motion, badade och putsade sig på solgrenen. Han hade kommit till henne i morse

som vanligt, och hon såg på honom med ängsliga blickar och vägrade att[119] röra sig ur stället. Han hade satt sig på kanten av nästet och upprepade gånger sökt övertala henne att ge sig av. Hon purrade endast upp sina fjädrar och försökte vända på äggen; som hon ruvade, men ville inte ge sig ut. Kardinalen sträckte sig fram och puffade lätt till henne med sin näbb för att påminna henne, att det var hans tur att ruva, men hon såg nästan vredgat på honom och gav honom ett vasst nyp, och då förstod han, att hon inte ville bli störd. Han bar till henne alla läckerheter han kunde finna och satt nästan hela dagen hopkrupen bredvid henne i spänd oro.

Det var långt lidet på eftermiddagen, då hon äntligen gav sig ut för att dricka, nästan försmäktande av törst. Knappast hade hon slagit sig ned i en pilbuske och böjt sig ut över vattnet, förrän kardinalen satt på nästets kant. Han undersökte det noga, men han kunde ej se någon förändring. Han böjde sig fram för att sorgfälligt granska äggen, och någonstädes ifrån kom det svagaste lilla »tjip» han någonsin hört. Kardinalen reste[120] sin kam och flög ner till pilarna. Det var ingen fara i sikte, och hans maka doppade begärligt sin

skära näbb i vattnet. Han återvände till vaggan och lyssnade uppmärksamt, och åter hörde han det svaga pipet. Under boet, runt omkring det och i hela sumaken sökte han, tills han slutligen helt villrådlig åter slog sig ned på nästets kant. Ljudet var så mycket tydligare där, att han plötsligt böjde sig fram och smekte äggen med näbben, och nu visste kardinalen, hur det förhöll sig! Han hade hört det första pipet av sina i skalen inneslutna ungar!

Med ett vilt skrik gjorde han en volt ut i luften. Hans hjärta klappade, så att han var nära att kvävas. Han sköt som en pil ner till floden. Om han slog sig ned i en buske, var det endast för en sekund, sedan gav han sig ut igen och jagade framåt i yrande flykt. Han svingade sig upp i toppen på det högsta tulpanträdet och ropade uppåt himlen till lärkan: »Se hit! Se hit!» Han rusade i väg ner till strandsluttningen och talade om det för snäpporna, sedan hälsade[121] han på i buskarna och underrättade trastarna och rödhakesångarna. I sin fadersömhet blev han så yr av glädje, att han glömde sin vanliga högdragenhet och fraterniserade med varje fågel utmed den glittrande floden. Han lade till och med bort sin försiktighet och tjippade i

sumaken och smekte sin maka på ett så larmande sätt, att hon såg på honom med en sträng blick och gav hans vinge en häftig puff för att återföra honom till besinning.

Den natten sov kardinalen i sumaken helt nära sin maka, och han blundade endast med ett öga i sänder. Tidigt på morgonen, då han bar till henne den första födan, fann han, att hon satt på nästets kant och kastade ut bitar av äggskal, och då han kröp fram för att titta, såg han den allra minsta lilla korallröda unge med slutna ögon och små tappar av silkeslent dun. Dess näbb var vidöppen, och fastän hans hjärta var ännu mera fullt än föregående dag, förstod han vad det betydde, och i stället för att uppstämma nya jubelsånger, grep han sig an med sina faderliga[122] plikter och började söka efter mat, ty nu fanns det två tomma krävor i familjen. Följande dag voro de fyra. Då fick han verkligen arbeta. Så ivrigt han sökte, och hur glatt flög han ej till sumaken med varenda läcker bit! Ungarna voro för små för att modern skulle kunna lämna dem, och de första dagarna var kardinalen ständigt i farten.

Om han ej kunde finna tillräckligt utsökt föda åt dem i träden eller buskarna eller bland bondens gåvor, flög han ner på marken och

sökte som en bofink. Han glömde, att han behövde doppa sig eller hade en särskild plats, där han tog solbad; men var han kom uppstämde han oavslått sitt entusiastiska: »Se hit! Se hit!»

Hans maka gav aldrig ett ljud ifrån sig. Hennes ögon voro större och mildare än någonsin, och de tindrade av en jämnt brinnande kärlekslåga. Hon pysslade så ömt om sina tre röda små pyren. Hon var så upptagen av att mata, smeka och kela med dem, att hon glömde sig själv, tills hon blev riktigt mager. Då kardinalen kom med mat,[123] var hon idel kärlek och tacksamhet för hans hängivna omsorger, och en gång sträckte hon sig fram och kysste ömt hans vinge. »Se hit! Se hit!» ropade kardinalen, och i sin extas glömde han sig åter och sjöng i sumaken. Sedan hämtade han föda ivrigare än någonsin för att överskyla sin förseelse.

Bonden visste, att det ännu var en timme till middagen, men han var så angelägen att få berätta nyheten för Maria, att han ej kunde stå ut med sin spänning en minut till. Det ljöd en ny sång från sumaken. Han hade hört den, då han for över den första tegen med harven. Han hade lyssnat ivrigt och nästan genast uppfattat

meningen: »Se hit! Se hit!» Han band den gamla gråa märren vid inhägnaden för att hindra henne från att äta av den unga säden och gick genast bort till sumaken. Genom att klättra upp i hagtornsträdet kunde han titta in i boet med de vackra små ungarna, som nu väl skyddades av lövverket som av en solfjäder. Abraham tyckte, att han omöjligen kunde vänta till middagen. Han undersökte kritiskt seltyget[124] i hopp att ett spänne saknades och försökte upptäcka något fel på harven, så att han skulle bli tvungen att gå hem efter ett verktyg; men han kunde inte finna skymten av en förevändning att gå. Då han hade väntat ännu en stund, kunde han ej stå ut längre.

»Jag har en nyhet att berätta dig, Maria», ropade han från brunnen, där han låtsades släcka sin törst.

»Jaså, verkligen?» svarade Maria med ett överlägset leende. »Om det gäller rödfinken, så har han varit här i trädgården tre gånger på morgonen och ropat: »Se hit!» så han kunde spräcka strupen, och jag tänkte mig, att ungarna hade kläckts ut. Är det din nyhet?»

»Det var då själva tusan —!» utbrast Abraham förvånad.

Mitt på eftermiddagen tog Abraham ut Nancy och började plöja en fåra, som ledde rakt ner till sumaken. Han ämnade stanna där, binda hästen vid staketet och gå ner till den skuggiga stranden för att hälsa på kardinalen. Det var mycket varmt, och han[125] plågades så av hettan, att han i tysthet gladde sig åt att komma till änden av fåran och åt den rast han hade lovat sig själv.

Middagsklockans raska, ivriga slag: »Kling, klang!» skuro klart och skarpt genom luften. Abraham höll in Nancy med ett ryck. Det var den varning Maria hade lovat sända honom, om hon såg kringstrykare med en bössa. Han skuggade ögonen med handen, plirade med skärpt syn och tittade åt alla väderstreck. Först fick han se en solglimt blixtra på en gevärspipa, och sedan urskilde han en jaktklädd man, som kom långsamt drivande nedåt vägen.

Abraham band hastigt Nancy vid staketet. Han skyndade sig så fort han kunde att inta position bredvid vägen och tuggade på ett sädesstrå och betraktade helt trankilt landskapet, då främlingen gick förbi:

»God dag», sade han i rent av vänlig ton.

Jägaren fortsatte sin väg utan att se upp eller ge hörbart svar. För den gammaldags godmodige Abraham föreföll detta som den värsta ohövlighet, och det blixtrade till i hans[126] ögon, och hans röst lät helt tvungen, då han gjorde en åtbörd med handen och sade:

»Stanna ett ögonblick, min vän. Efter ni är på mina ägor, tar jag mig friheten att fråga, om ni har sett några anslag, som jag satt upp, angående användandet av skjutgevär.»

»Jag är inte blind», svarade jägaren, »och så pass mycket uppfostran har jag fått, att jag kan läsa edra anslag. De äro för resten så många och så stora, att jag tror jag skulle kunna läsa dem, min gubbe lilla, om jag också inte hade några ögon.»

Den knappast behärskade snäsiga tonen och orden »min gubbe lilla» verkade ytterst irriterande på Abrahams nerver, fastän han levat sextio år i den största fridsamhet. Glimten i hans ögon blev vassare och han rätade upp sig högst betydligt, i det han svarade:

»Det var just meningen, att de skulle läsas och förstås! Från landsvägen, som går förbi stugan där uppe i backen och ner till floden,

från den bortersta gränsen av det här åkerfältet ner till stranden, räcka mina ägor,[127] och anslagen gälla varenda kvadratfot av dem. De ha särskilt gällande kraft i juni, då varannan buske och gräsrugge hyser en ung fågelfamilj, och alla andra tider också för resten. De ha till uppgift att hålla lagens föreskrifter vid makt och befordra skyddet av villebråd och sångfåglar, och ni gör nog klokast i att lägga märke till, att jag inte är så lastgammal, utan fullkomligt i stånd att tillvarataga mina rättigheter mot vem det vara må.»

Jägarens ton var obestriddligen mera hänsynsfull, då han frågade: »Anser ni det som ett lagbrott, om en man helt enkelt går över edra ägor och följer rågången för att komma till en väns lantgård?»

»Visst inte!» utbrast Abraham, och hans lättnad gjorde honom helt hjärtlig. »Naturligtvis inte. Var så god och gå på bara. Jag ville bara fästa er uppmärksamhet på, att fåglar åtnjuta skydd på mina ägor.»

»Jag ämnar inte alls förfördela edra dyrbara fåglar, det kan jag försäkra er», svarade jägaren. »Och om ni vill ha en förklaring[128] på, varför jag går med bössa i

juni månad, så tillstår jag, att jag hoppades skjuta en ekorre åt en sjuk vän. Men jag antar, att till och med *det* är otillåtet på edra ägor.»

»Nej, för all del», sade Abraham, »så oresonlig är jag inte. Är det fråga om sjukdom, så gläder det mig, om ni kan träffa på en ekorre. Allt vad jag ville var att få klart angående fåglarna. Lycka till, god jakt ... och adjö!»

Abraham sneddade över åkern till Nancy, men han vände sig om flera gånger för att titta efter den glimmande bösspipan, då jägaren vek av och gick nedåt flodstranden till. Han såg honom lämna staketet bakom sig och försvinna i snåret.

»Han går rakt på sumaken», mumlade Abraham. »Jag var sannerligen en dumbom, som inte följde med honom förbi det stället. Men jag förklarade det ju så tydligt och klart för honom, och han lovade ju, att han inte skulle röra fåglarna.»

Han lösgjorde Nancy och styrde för andra gången kurs mot sumaken. Han hade plöjt[129] omsorgsfullt med uppmärksamheten delad mellan hästen och sädesfältet, men halva fåran blev illa plöjd, ty hans ögon drogos till

kardinalens bo liksom förhäxade, och hans händer darrade av högst olämplig sinnesrörelse, då han grep om plogens handtag. Till sist höll han in Nancy och stod och tittade ivrigt nedåt floden.

»Nu måste han vara i närheten av sumaken», viskade han. »Men herre Gud, nog skall jag bli glad, då jag ser bösspipan blänka på andra sidan om den.»

Han såg ett litet rökmoln, och ett skrällande eko rullade mellan Wabashs stränder. Abraham spärrade upp ögonen, och hans läppar blevo så underligt vita. Han stod där, som om han inte kunde röra sig ur fläcken. »Kling, klang!» ljöd Marias andra varning.

Darrningen släppte honom, och hans muskler hårdnade. Det fanns icke ett spår av reumatisk styvhet i hans rörelser. I en blink lossade han dragkedjorna från svängeln vid Nancys bakhovar. Han grep tömmarna, kastade sig upp på hennes rygg, satte hälarna[130] i hennes sidor och framåtlutad över hennes hals som en indian jagade han tvärs över sädesfältet. Nancys tjugu år föllo av henne, liksom hennes herres sextio. Utan att förstå sammanhanget visste hon, att han fordrade av

henne all fart hon kunde åstadkomma, och med dragkedjorna rasslande och slående bakom sig sträckte hon ut, så att hon nästan sopade ungsädens ax med buken, medan hon flög i väg bort till sumaken. Abraham rätade upp sig, stoppade handen i fickan, tog upp en fruktansvärd slidkniv och fällde upp bladet, medan han red. Då han kom till staketet, flög han nästan över Nancys huvud. Han skar sig utmed staketet en duktig valnötskäpp, strök av löven och spetsade till den i änden, medan han sprang utmed stängslet.

Med detta skräckinjagande vapen i handen och ögonen mörka av vrede stod han nu inför jägaren, som trott, att han var på andra sidan om sädesfältet.

»Sköt ni på den där rödfinken?» röt han.

Som sportsmannen ännu höll upp bössan[131] framför sig och tittade in mellan träden, tjänade det till ingenting att neka. »Ja, det gjorde jag», svarade han och låtsades åter vända sig mot sumaken.

Abraham gjorde en rörelse framåt, som om han velat kasta sig över honom. »Träffade ni honom?» frågade han med skrämmande lugn.

»Jag trodde det, men jag antar, att jag bara vingsköt honom.»

Abrahams fingrar knöto sig hårt om käppen. Vid ljudet av vännens röst kom kardinalen som en flämtande eldslåga mellan buskarna för att söka beskydd och sköt så tätt förbi honom, att hans vinge nästan snuddade vid hans kind.

»Se hit! Se hit!» skrek fågeln dödsskrämd. Men icke en fjäder tycktes ha tagit skada.

Abraham kände en sådan lättnad, att det var som om han sjunkit ihop en hel tum.

»Unge man, tacka ni Gud för att ni bommade på den där fågeln», sade han, »ty om ni hade dödat honom, skulle jag ha slagit sönder denna käpp på er rygg, och jag är[132] mest rädd för att det inte hade slutat med det.»

Han tog ett steg framåt i sin iver, och jägaren, som missförstod hans avsikt, höjde sin bössa.

»Låt bli det där!» utropade Abraham, i det han trängde sig genom buskarna, som hakade sig fast vid honom, revo sönder hans rock och hindrade honom från att komma fram. »Låt bli det där! Våga inte att höja vapen mot mig på min egen mark och sedan ni har givit mig ert löfte.

»Ert löfte!» upprepade Abraham med förkrossande vrede och med en fruktansvärd min i sitt bleka, skälvande gamla ansikte. »Unge man, jag har ett par ord att säga er. Ni är skapad som en man, och ni är klädd som en man, och ändå skulle den allra skarpsyntaste människa i denna stund inte ta er för annat än en hund, som är ute på olovliga vägar. All tid Vår herre har slösat på er är förspild, och er mor har inte heller haft bättre tur. Jag förmodar Vår herre är van vid, att hans skapade varelser arta sig illa, men er mor tycker jag synd om. Gud[133] skall veta, att en kvinna får lida och slita för sina barn, men att se en pojke växa upp till man och bli en lögnare av egen fri vilja! Unge man, sanning är grundstenen för allt. Ingen kan uppföra en bra byggnad utan en fast grund, och ni kan inte bygga upp en manlig karaktär med en lögn som grundval. En man, som är en lögnare, duger inte till någonting. Man kan inte tro på honom under några av livets förhållanden eller hur han än beter sig. Ni gav ert hedersord som en man, och som en man tog jag emot det och gick min väg och litade på er, och ni svek mig. Som om inte den där ekorrhistorien också var

en lögn! Har ni någon sjuk vän, som behöver ekorrbuljong?»

Jägaren skakade på huvudet.

»Inte? Det är inte sant, det heller? Jag tillstår, att ni gör mig nyfiken. Har ni något emot att tala om för mig, vad det var för idé av er att slå i mig den där ekorrhistorien?»

Jägaren talade med ansträngning. »Jag ville väl skryta med min godhet och ädelhet,[134] för att ni skulle känna er liten i jämförelse med mig.»

»Ville ni, att jag skulle känna mig liten?» upprepade Abraham förvånad. »Herre min skapare! Unge man, har ni hört talas om en bumerang? Det är ett slags vapen, som används på Borneo eller i Australien eller i några av de där utländska trakterna, och det är så gjort, att hedningarna kunna slunga ut det, och det gör en cirkel och kommer tillbaka till den, som kastade det. Jag kan inte se själv, och jag vet inte, hur liten jag förefaller, men jag vill hellre mista tio år av mitt liv än att någon skulle ertappa mig med att se så liten ut som ni gör just nu. Jag antar, att vi se ut ungefär som vi känna oss här i världen. Jag känner mig för närvarande ungefär lika stor som Goliath, men

ni är så liten, att jag har svårt för att alls se, att ni är någon *man*. Och ni ville stuka mig! Kan man tänka sig! Så ung som ni är till på köpet!

»Och oavsett det där, att ni bröt ert ord, varför ville ni döda rödfinken? Vem har givit er rättighet att gå omkring och utplåna en[135] sådan skönhet och glädje ur världen? Vem tror ni har gjort den här världen och de ting, som däri äro? Ni tror kanske, att en sådan där liten puttefnask som ni har täljt den av ett träblock, strött ut litet sand till jord, stoppat ner några frön till träd och hållt oceaner ur en vattenkanna? Jag vet inte hur stenlagda gator och stadsmat inverka på en man, men den, som har levat i sextio år på landet vet, att hela denna gamla jord är myllrande full av ting, som äro för storartade för någon annan än en gud och det en väldigt *stor* gud till på köpet!

»Kom inte och tråka ut folk med vetenskapens upptäckter, för om också vetenskapen kan bevisa, att jorden är en glödande slaggekoka lösbruten från solen och att den svalnat, medan den rullat genom rymden, tills tyngdlagen fick makt med den och höll den fast, så bevisar det inte, var solen brutit sig lös ifrån eller varför den har rullat utan att svalna. Himlen över ert huvud, jorden

under edra fötter, träden omkring er och floden där nere — allt är fullt av liv, och ni har[136] inte den ringaste rätt att förgripa er därpå, ty Gud har skapat det, och det är hans! Jag vet nog, att han har sagt tydligt ifrån, att människan skulle ha 'herravälde över djuren på marken och fåglarna i luften'. Och det betyder, att ni har rätt att slå ihjäl en giftig orm i stället för att låta den stinga er. Det betyder, att ni hellre bör skjuta en varg än låta honom föra bort edra lamm. Det betyder, att det är rätt att döda en hök och rädda edra kycklingar; men Gud skall veta, att om man skjuter en rödfink bara för att se fjädrarna ryka, är det inte att ha herravälde över någonting, det är bara att bära sig åt som ett ärkenöt. Det övergår mitt förstånd, hur ni kan se den Allsmäktige i ansiktet och skjuta på en sådan där liten varelse! För att göra det skall man ha mera ondska i kroppen än jag kan tänka mig.

»Vår herre har aldrig skapat något vackrare än den där fågeln, och han måste ha varit väldigt stolt över sitt verk. Se bara på honom där! Har ni nånsin sett en varelse så söt och rar och älsklig? Och de där små[137] röda tingestarna ha ju en hel historia! Han är alldeles säkert en fjolårsunge utkläckt

någonstans här i närheten. Gav sig i väg söderut över vintern och skaffade sig vänner där, som ha givit honom mat och lärt honom att *tro* på människorna. Flög tillbaka hit en natt i våras och slog sig ned i den där sumaken för över en månad sedan. Jag blev alldeles förtjust i honom första gången jag såg honom.

»Han är den största och rödaste rödfink jag någonsin sett och en riktig mästare i att tala vårt språk. Han talar lika tydligt som vi. Jag vet inte, vad han sa' där nere i södern, men ni kan slå er i backen på, att han talade det sydländska tungomålet. Då han slog sig ned här talte han om väderleken och det gjorde han riktigt bra ändå. »Vått år! Vått år!» sa' han, precis som jag nu säger det. »Vått» sa' han alldeles som jag, och om han drog ut »å-å-året» litet, så kunde vilken dumbom som helst ändå förstå vad han sa' och det med en röst så vacker och klar som en klockas. Sedan blev han[138] kärlekssjuk och tiggde om sällskap, så att jag blev alldeles ifrån mig. Om jag hade varit en rödfinkhona, skulle jag minsann inte ha sölat så länge med att komma. Mitt hjärta smälte som vax med detsamma. Sen kom en liten hona hit och stannade kvar hos honom, och det var som att höra orgeln spela en psalm,

när han talte om för henne, hur han älskade henne. Nu ha de ett helt näste fullt med de behändigaste små tofshuvade ungar, och han tröttar ut ekona med att kalla hit hela grannskapet att komma och se dem, för han är stolt som en gud.

»Jag vågar mitt liv på, att ingen nånsin förr har skjutit på honom. Han är nästan vild av förskräckelse, men han är alldeles för modig för att lämna sin familj och flyga bort och gömma sig för såna som ni. Han är inte ett dugg rädd. Se hur han flyger av och an för att ge er ett nytt tillfälle att skjuta.

»Jag kände mig alldeles för reumatisk för att gripa mig an med jordbruksarbete den här våren, ända tills han kom hit, och hans[139] skönhet och eldiga sång värmde upp mig så som jag inte har känt det i årtal. Arbetet har gått som om det varit smort, och min själ har sjungit av glädje och liv och lycka i varenda minut, alltsen han kom. Jag har burit till honom mat ett par gånger om dagen under den sista månaden, och jag kan komma honom så nära som halvannan aln. Min hustru kommer hit för att se på honom och har med sig mat åt honom, och vi nästan avguda honom. Vem är ni, att ni kommer hit och

plånar ut hans glädje i livet och vår glädje över honom, och det till alls ingen nytta? Han skulle ha legat här och mulnat på marken, om ni hade träffat honom; och jag och Maria, som ha älskat honom så!

»Tänker ni någonsin på, hur full denna värld är av saker att älska, om man har tillräckligt stort hjärta för att rymma dem? Vi älska att leva för skönheten hos de ting, som omge oss, och glädjen över att få vara ibland dem. Och det är min tro, att rätta sättet att få folk att älska oss är att vi kunna uppskatta vad de göra. Om en man lägger[140] in hela sitt liv och hjärta, kropp och själ i att måla tavlor, så kan man tala om lantbruk med honom hela dagen, och han är både döv och stum; men visa honom att ni förstår vad han menar med sitt verk, och han skall hålla av er som en bror. Vad någon än lyckas i, så lyckas han, emedan han älskar det så, att han lägger in det bästa av sig själv i det; att älska vad han gör är alltså att älska honom själv.

»Det skulle vara döden för en målare, om han lagt in det bästa av sig själv i sin tavla och det sedan kom en sån karl som ni och slog terpentin över den bara för att se färgen rinna; och jag tänker Vår herre blir alldeles ifrån sig,

om han först har funderat ut hur han skall ge skapnad och färg åt en sån där fågel, och han sen ser er gå sta och skjuta ut det lilla röda hjärtat ur hans kropp, bara för att bevisa att ni kan det! Han är själva livet på den här flodstranden. Lika gärna ville jag se er gräva upp buskarna och torka ut floden och fördärva den vackra tavla de utgöra mot himlens[141] bakgrund som att se er skjuta ner rödfinken. Han är den röda livsgnistan i alltsammans. Vår herre måtte ha skapat honom, då hans hjärta var flammande varmt av kärlek och lust att skapa ojämförliga mästerverk och förstod hur vackert det skulle vara att ge hans fjädrar samma färg som blodet han hade gjutit in i hans ådror.

»Enligt min tanke finns det intet bättre sätt att älska och dyrka Vår herre än att beskydda och sätta värde på de härliga gåvor han har givit oss till vår glädje och nytta. Att dyrka den där fågeln är ett slags religion för mig. Att uppfatta skönheten hos himlen, träden, gräset och vattnet, som Gud har skapat, är detsamma som att bringa honom själv sin hyllning. Hela jorden är en helgedom. Man kan tillbe allt, från himlen över ens huvud till gräset under ens fötter.

»Var människa har, förstås, sitt särskilda altare. Mitt är stugan däruppe vid flodkröken. Där bor Maria. Vår herre har aldrig gjort ett ädlare verk än då han skapade Maria. Att älska henne är ett sakrament.[142] Hon är så ädel och ren och rättskaffens och storsinnad. I fyrtio års tid har jag aldrig vågat träda fram inför Maria och uttrycka i ord vad hon betyder för mig. Aldrig förr har jag sett något så vackert eller så gott. Ingen blomma doftar så härligt som hennes hår på örngottskudden. Aldrig har jag skattat en bikupa på honing sötare än hennes läppar, då de skälva av kärlek. Det finns ingen fågel utmed hela Wabash med en röst som hennes. Guds kärlek är inte djupare än hennes godhet. Då hon har farit hem till sig för att hälsa på de sina, har jag längtat så efter henne, att jag har gått in i hennes garderob och kysst fallen av hennes klänningar mer än en gång. Jag har ännu aldrig vågat kyssa hennes fötter, men jag har alltid önskat att få göra det. Jag har föresatt mig, att om hon dör före mig, skall jag göra det. Och Maria skulle ha gråtit sig blind, om ni hade skjutit rödfinken. Ni ser mig just ut, som om ni skulle *kunna* skjuta. Det var nog Vår herre,

som ställde så till, att ni sköt bom. Det var nog ...»

[143]

»Om ni *kan* tiga, så gör det för Guds barmhärtighets skull!» utbrast jägaren. Hans ansikte var gråblekt, hans tinningar voro fuktiga av svett, och hela hans kropp darrade. »Jag kan inte stå ut med mera. Ni tror nog inte, att det finns några mänskliga känslor hos mig, men några har jag, och jag skall nu laga, att jag får ännu flera. Ni tror mig kanske inte, men aldrig mera skall jag döda en oskyldig, oskadlig varelse, och jag skall aldrig ljuga mera, så länge jag lever.» Han ställde sin bössa mot hagtornsträdet och slängde sin övriga jägarattiralj på marken bredvid den.

»Jag tycks inte vara lämplig till att ha något 'herravälde'», sade han. »Det överlämnar jag åt er, och tack för vad ni har gjort för mig.»

Det prasslade i buskarna, det lät som om någon klättrat över staketet, och Abraham och kardinalen voro ensamma.

Den gamle mannen satte sig plötsligt på en omkullfallen sykomorstam. Han var slagen av häpnad. Han höll upp sina skälvande[144] händer och betraktade dem

förvånad, sedan lade han dem över sina darrande knäskålar för att få dem att hålla sig stadiga. Han fuktade sina torra läppar med tungspetsen och andades tungt och flämtande. Han tittade bort till hagtornsträdet.

»Han lämnade kvar sin bössa», mumlade han, »och den är extrafin. Lås, kolv och pipa, allting blänker. Och den präktiga skinnremmen. Måste ha kostat en massa pengar. Han sa', att han inte var rätte mannen till att använda den! Hoppade över staketet som en panter och stegade i väg tvärs över åkern. Och lämnade kvar bössan hos mig! Hm ... hm ... jag undrar, vad jag sa'? Det måste ha varit nästan något *förskräckligt*.»

»Se hit! Se hit!» ropade kardinalen.

Abraham betraktade honom noga. Han darrade av skrämsel, men han var inte det ringaste skadad.

»Det här slapp du sannerligen undan för gott pris, min gosse lilla», sade Abraham. »En minut till, så hade det varit förbi med[145] allt roligt och sommaren skämd. Undrar, om du förstår, hur det kunde ha gått, och om du skall bli rädd för bössor efter detta. Jag hoppas det, för jag står inte ut med en sån här pers till.»

Han hämtade sig till sist, lyfte bössan över staketet, klättrade själv efter och tog fast Nancy, som hade kalasat sig proppmätt på den unga säden. Han fäste upp dragkedjorna, satte sig upp på hennes rygg, lade bössan tvärsöver knäna och red till stallet. Han pysslade om hästen omsorgsfullare än vanligt och tvättade ansikte och händer i vattenhon för att bli litet mera presentabel att träda inför Maria. Han begav sig på väg till stugan, men hade bara hunnit ett kort stycke, då han stannade, stod och funderade en stund, vände om till stallet och gav Nancy ännu ett mått havre.

»När allt kommer omkring, är allt det här din förtjänst, min flicka lilla», sade han och gav henne en klapp, »aldrig i världen skulle jag ha kunnat hinna dit till fots.»

Han var så trött, att han lutade sig emot[146] henne för att få stöd, ty den ovanliga ansträngningen och den häftiga sinnesrörelsen hade tagit hårt på honom, och där han stod, sade han till henne i förtroende: »Jag tror inte, att jag nånsin i mitt liv har varit så förargad, Nancy. Jag är rädd, att jag var litet ohövlig.»

Han förevisade bössan och berättade historien helt lugnt vid kvällsvarden, och Maria var så full av oro över honom och hans fågel och så förbittrad över jägarens tilltag, att hon inte sade ett ord om Abrahams sönderrivna rock och de timmar av stoppningsarbete, som skulle bli följden därav. Hon satt och såg på bössan och funderade en lång stund, sedan sade hon i medlidsam ton:

»Jag förstår inte vad du kan ha sagt, som förmådde honom att gå sin väg och lämna kvar en sån bössa. Stackars karl! Jag hoppas, Abraham, att du inte var alltför rysligt sträng emot honom. Kanske han förlorade sin mor, då han var ett litet pyre, och just inte har fått någon handledning.»

Abraham var alldeles utsliten och gick[147] tidigt till sängs. Långt fram på natten kände Maria, att han trevade omkring hennes ansikte för att övertyga sig, att hon dragit upp täcket väl över sig, och då han drog upp lakanet över hennes axel, mumlade han i trött och sömnig ton: »Det tjänar visst ingenting till att förneka det, Maria, jag var *alldeles förskräckligt ohövlig*.»

I sumaken tryckte den förskrämda lilla modern sina dyra ungar tätt till sitt bröst, och hela natten ropade hon oupphörligt till sin make: »Tjok! Tjok!» och blev inte nöjd, förrän han svarade henne: »Tjip!» Kardinalen för sin del hade inhämtat en ny lärdom. Han hade aldrig förr varit utsatt för skott. Aldrig mera skulle han lita på någon som bar ett blänkande föremål, som spydde eld och rök. Han hade sett jägaren komma och hade ilat hem för att försvara maka och barn och därvid själv tilldragit sig uppmärksamheten genom sin granna färg; och som han ej skulle ha lämnat dem i sticket, hade endast bondens ankomst förekommit en tragedi i sumaken. Han hade ej lärt sig att vara^[148] försiktig för sin egen räkning, men om en bössa visade sig utmed den glittrande floden, sände han ett varnande »tjip!» till sin maka, som uppmanade henne att huka sig djupt ner i nästet och hålla sig alldeles stilla, och sedan flaxade han av och an med tvära knyckar och med tjippande och vilda kast och exponerade sig själv, tills han lockat bort faran från sina älskade.

Då ungarna blevo så stora, att deras mor kunde lämna dem en kort stund, hjälpte hon kardinalen att söka föda, och han slapp nu

anstränga sig så mycket. Han fick nu tid att ofta slå sig ned i toppen av benvedsbusken och ropa till hela världen: »Se hit! Se hit!» ty kardinalungarna voro praktfulla att se på. Men hans musik var nu endast avbrutna och osammanhängande vokaliser, ofta exekverade efter en munfull mat och inmängda med krampaktiga »tjip», om fara hotade hans maka och ungar.

Trots alla deras omsorger dröjde det ej så särdeles länge, förrän det åter blev sorg i sumaken, och anledningen var den, att den[149] förstfödde var så glupsk, mycket mer än hans lille bror eller hans syster, och han var en dag före dem i styrka. Han trängde sig alltid främst, skrek högljuddast och längst och tog för sig större delen av den föda, som förts till nästet; och en dag, medan han ännu var helt otymplig och osäker, klättrade han upp på kanten och böjde sig så långt fram, att han föll. Han rullade utför strandsluttningen pladask i vattnet, och en gammal hungrig gädda, som solade sig i vassen, slök honom i ett nafs. Han var en så fet och saftig läckerbit, att gäddan höll sig kvar där i en vecka och väntade på att få se, om det skulle inträffa flera olyckshändelser.

Kardinalen, som sökte mask på åkern, hörde sin makas förskrämda rop och hann just lagom till sumaken för att se den stackars lilla röda fjäderbollen försvinna i vattnet och höra fiskens plask. Han ropade till i hjälplös skräck och flaxade av och an över stället. Han vaktade och väntade, tills det inte längre fanns något hopp, att ungen skulle komma upp, sedan flög han till sumaken[150] för att försöka trösta sin maka. Hon kunde ej sätta sig in i att hennes unge var borta, och hela dagen fyllde hon luften med sina alarmrop och sin klagan.

De två, som voro kvar, utgjorde en källa till avund för hela fågelriket. Den lille hannen var en fulländad avbild av sin store, purpurrode far, utom att hans lilla rock var grå, men den var så starkt uppblandad med rött, att den lyste lång väg, och hans näbb och fötter voro alldeles röda. Och hur vajade ej hans tofs, och hur stolt och viktig kände han sig ej, då han fann, att han kunde resa och sänka den som han ville. Hans syster var inte på långt när så grann som han, och hon var nästan lika glupsk som den förlorade brodern. Ridderlig som sin far lät han henne tränga sig fram och ta de flesta fröna och bären, så att det ständigt såg

ut, som om hon ej kunde svälja mera, fastän hon alltjämt ropade på mat.

Då hon flög ut för första gången, var hon så hungrig, att hon glömde vara rädd, och hon hade redan flugit till ett hagtornsträd[151] i närheten för att möta kardinalen, då han kom med mat, innan hon riktigt hade förstått vad hon gjort. För en gångs skull fick glupskheten sin lön. Hon icke allenast gick miste om maten, utan hon fick också utstå en väldig skrämsel. Med rullande ögon och av skräck slokande kam klängde hon sig fast vid hagtornsträdet, rysande för avgrunden under sig, och det var en stor tröst, då hennes bror tog mod till sig och kom seglande över till henne. Men det kunde hon naturligtvis inte erkänna. Då hon såg, hur lätt han gjorde det, reste hon sin kam, vred likgiltigt på huvudet och frågade, om han inte tyckte att det var mycket lätt att flyga, då han väl fått mod att försöka det, och hon gjorde honom verkligen ganska skamsen för att han låtit henne vara den första, som lämnade nästet. Från hagtornsträdet förpassade de sig till den döda sykomoren, men där gjorde bristen på löv dem så lätt synliga, att deras mor nästan blev utom

sig av förskräckelse och bokstavligen drev dem tillbaka till sumaken.

[152]

Kardinalen var så hejdlöst stolt och satte en sådan ära i att lära dem flyga, bada och allt annat, som är nödvändigt för unga fåglar att kunna, att det var ett rent underverk, att de kommo undan med livet. Han hade själv inhämtat många lärdomar, men aldrig kunnat lära sig att hålla sig stilla och gömma sig undan. Med jublande »tjip» flaxade han omkring och utsatte sig för faror, som kommo alla de andra fåglarna utmed den glittrande floden att pila i väg för att gömma sig. Han föraktade att gömma sig undan, och han hade varken rast eller ro.

Det var en sommar full av rika erfarenheter för kardinalen. Sedan dessa första ungar fötts upp och blivit flygfärdiga, byggdes ytterligare två nästen, och två andra kullar flögo omkring sumaken. Vid höstens inbrott var kardinalen far till en liten flock, och allesamman voro nätta, fina och vackra strandfåglar.

Han hade upplevat våren med dess doftfyllda luft, bleka blommor och brännande hjärtehungar. Han hade känt sommaren i

dess[153] gyllene stämningar, med skogar doftande av benzoëlager och sassafrasträd, draperade med vildvin, konvolvler och kvesved, mattbelagda med sammetsmossa och stjärnblommande mandragora, som tittade fram ur den gröna skuggan, den glittrande flodens eviga sorl och den rika fullkomningen av kärlekens fruktsättning.

Nu var det höst, och alla vårens löften hade infriats. Skogarna voro praktfulla med sina höstfärger. Där funnos mogna hagtornsbär och vilda druvor, som endast väntade på den stränga frosten, nötter, som prasslande föllo till marken, kilande ekorrar och kaniner, som glimtade i grått och brunt. Vägkanterna prunkade med guldris och pryddes kungligt av astrarnas och järnörternas purpur. Man hörde fraset av fallande löv, fladdret av sammetslena fjärilar, suset av vingar, som ilade söderut och ropen från kråkkungen, som samlade sina följeslagare.

Då fick kardinalen en känsla av att det var dags att föra familjen till apelsinträdgården. En dag fladdrade och flaxade de[154] upp- och nedför den glittrande floden, jagade över sädesåkern och gungade i sumaken. Följande dag hade frosten plundrat dess greniga krona.

Styv och kal stod den där, en bild av ödsligheten.

Ack, du fågel med den underbara fjäderskruden och sång som en människas! Vilken härlig tanke av gudomen att skapa en sådan skönhet och en sådan musik för vårt nöje! Käcka sångare i den eldröda rocken, för stolt att dölja din flammande skönhet, för oförskräckt att försiktigt undvika de många faror, som hota dig, från morgonens första gryning hälsa vi dig som fågelvärldens kung, då du sänder oss din befallande maning: »Se hit! Se hit!»

Av GENE STRATTON-PORTER ha förut
utkommit:

DRÖMFLICKAN

En bok om ren och stark kärlek.

Översättning av *C. Christiansson*.

2 delar. Pris tillsammans 4:50.

Andra upplagan.

Ur pressens omdömen:

»I berättelsen höjer sig framställningen till en verklig lyrisk flykt, och de obestämda intryck, man får av det nog så romantiska i uppslaget, tätar till den fasta, helgjutna bilden av en sund och stark man med en idealitet i livsuppfattning, som kommer som ett budskap om den höga sexuella etik, Nya världens syn på kvinnan kan skapa — — —. Må den nu bli känd och läst i vida kretsar även i vårt land.»

Aftontidningen.

»Skildringarna av den underbart rika naturen, mitt bland vilken bokens hjälte lever, äro bokens bästa partier och ytterst stämningsfulla och poetiska och bilda en hänförande ram till hans kärlekshistoria — — —. Som helhet betraktad är boken väl förtjänt av den kolossala framgång, som den lär rönt i sitt hemland, och dess införlivande med vår översättningslitteratur är en vinning för denna.»

Aftonbladet.

LADDIE

En riktigt sann historia.

Översättning av *H. Flygare*.

2 delar. Pris tillsammans 4:50.

Ur pressens omdömen:

»Man formligen känner lukten av myllan stiga en i näsborrarna, ser morgonsolens strålar bryta sig i bladveckens daggdroppar, hör vinden gå i stolta kronor. — — — Skildringen av omgivande personnager är bra och roande gjord, men når ej den höjd, dit förf. svingar sig, när hennes penna får forma synerna av naturen: vida fält med vaggande skördar, mäktiga skogar med kärnfriskt virke. Då stiga jublande hymner upp från boksidorna, som vågor, som splittras mot strandens stenar, kasta upp sitt skum och låta pärlorna glänsa i solen.»

Göteborgs Morgonpost.

Stockholm, A.-B. Fahlcrantz' Boktryckeri,
1915.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG
EBOOK KARDINALENS FRIERI: EN
FÅGELHISTORIA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these

works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.